

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Využití strukturálních fondů Evropské unie v rozvoji vybraného města

Use of the EU Structural Funds for Development of the Selected City

Student: Martina Dulová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Anna Oplatková, Ph.D.

Ostrava 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci včetně příloh vypracovala samostatně.“

Ve Valašském Meziříčí dne 7. května 2010

.....

podpis studenta

Děkuji vedoucí práce Ing. Anně Oplatkové, Ph.D. za odbornou pomoc a věnovaný čas při tvorbě bakalářské práce.

Také bych ráda poděkovala Mgr. Lucii Plasgurové za poskytnutí interních materiálů o projektech.

Obsah

1	Úvod	6
2	Teoretická východiska regionální politiky EU	8
2.1	Význam a úloha regionální politiky EU	8
2.2	Základní etapy vývoje regionální politiky ES a EU	9
2.3	Principy regionální politiky 2007-2013	14
2.4	Cíle regionální politiky pro období 2007-2013	15
2.5	Finanční perspektiva EU 2007-2013	17
2.6	Nástroje regionální politiky EU 2007-2013	18
2.6.1	Fond soudržnosti	18
2.6.2	Iniciativy	19
2.7	Strukturální fondy a jejich význam v regionálním rozvoji	20
2.7.1	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)	20
2.7.2	Evropský sociální fond (ESF)	24
3	Plány rozvoje města	27
3.1	Programy rozvoje obcí a měst	27
3.2	Struktura programu rozvoje obce	29
3.3	Charakteristika města Frenštátu pod Radhoštěm	31
3.4	Program rozvoje města Frenštát pod Radhoštěm na období 2008 – 2015	34
3.4.1	Úvod	34
3.4.2	Tvorba Programu rozvoje města	35
3.4.3	Poslání města	36
3.4.4	Politika města	36
3.4.5	Globální cíl, specifické cíle a priority rozvoje města	37
4	Příprava projektu Obnova parku a Úspora energie v Základní škole ve městě Frenštát pod Radhoštěm	38
4.1	Prioritní osa 3 – Udržitelné využívání zdrojů energie	40
4.1.1	Základní specifikace projektu	41
4.2	Prioritní osa 6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny	47
4.2.1	Základní specifikace projektu	48
5	Závěr	56
	Seznam použité literatury	58
	Seznam zkratk	61
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	63
	Seznam příloh	64

1 Úvod

Evropská unie je integrační seskupení evropských států založená především za účelem rozvoje a upevňování hospodářské spolupráce a integrace mezi členskými státy. Evropská unie uznává národní identitu všech svých členských států a respektuje jejich základní státní funkce. Evropská unie byla formálně ustavena 1. listopadu 1993 a stupněm své integrace je řazena k nejrozvinutějším integračním seskupením světa. Česká republika (ČR) spolu s dalšími deseti kandidátskými zeměmi střední a východní Evropy přistoupila dne 1. května 2004 k Evropské unii, čímž započal proces dalšího sblížování, a to mělo nejen ekonomický, ale především politický a bezpečnostní význam. V současné době má EU 27 členských států, které mají různé regionální rozdíly v hospodářské a sociální úrovni. Z tohoto důvodu vznikla politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) EU, jejímž hlavním principem je princip solidarity, na základě kterého ekonomicky vyspělejší země svými příspěvky do společného rozpočtu financují rozvoj zemí ekonomicky méně rozvinutých. Realizace politiky HSS EU probíhá na národní úrovni prostřednictvím strukturálních fondů. V aktuálním programovacím období 2007 – 2013 jsou hlavními finančními nástroji této politiky Evropský sociální fond, Evropský fond regionálního rozvoje a Fond soudržnosti.

Vstupem České republiky do EU byla získána možnost podílet se na politice HSS EU a čerpat finanční prostředky z výše jmenovaných strukturálních fondů pomocí 24 operačních programů. V letech 2007 – 2013 má možnost, jakožto čistý příjemce finanční pomoci, získat až 26, 7 miliard EUR. Tato nabízená šance k využití přidělených finančních prostředků ovšem nezaručuje jejich celkové vyčerpání, a to, zda Česká republika skutečně využije nabízené finanční prostředky, závisí na kvalitě zpracovaných programových dokumentů a projektových záměrů. Využitím těchto finančních prostředků dochází ke snižování regionálních rozdílů nejen mezi členskými zeměmi EU, ale i v samotné České republice. Tím Česká republika má šanci dosáhnout vyšší ekonomické úrovně a přiblížit se vyspělým zemím Evropské unie.

Cílem této bakalářské práce je přiblížit teoretická východiska regionální politiky EU a v praktické rovině popsat dva projekty města Frenštát pod Radhoštěm, kterými jsou Obnova parku a Úspora energie v Základní škole (ZŠ) ve městě Frenštát pod Radhoštěm. Projekt Obnova parku je zaměřen na zhodnocení tohoto projektu a uvedení důvodu, proč projekt nebyl realizován a možnost jeho předložení ke schválení pro jinou výzvu. Projekt Úspora energie v ZŠ je zaměřen na popis projektu, který je ve fázi podání žádosti o dotaci.

Bakalářská práce je rozdělena do pěti kapitol. První kapitola je věnována úvodu. Druhá kapitola bakalářské práce se zabývá významem, úlohou a historií regionální politiky, která se dělí do šesti etap. Dále se tato kapitola věnuje popisu strukturálních fondů, zabývá se jejich významem a možnostmi využití při rozvoji měst v České republice. Třetí kapitola se věnuje teoretické části tvorby programů měst a přímo konkrétnímu programu, který zpracovalo město Frenštát pod Radhoštěm. Čtvrtá kapitola bakalářské práce je zaměřena na dva konkrétní případy projektů, a to na projekty Obnova parku a Úspora energie v ZŠ. První projekt zůstal pouze ve formě návrhu projektové žádosti a nebyl do Státního fondu životního prostředí ČR nikdy podán, tudíž ani realizován. Druhý projekt je ve fázi podání žádosti Státnímu fondu životního prostředí ČR.

Pro zpracování bakalářské práce byly veškeré informace čerpány z odborné literatury, programových dokumentů a zejména pak důležitým zdrojem byly interní materiály města Frenštát pod Radhoštěm. Neméně důležité byly i internetové stránky věnované strukturálním fondům, Operačnímu programu Životní prostředí a městu Frenštát pod Radhoštěm.

2 Teoretická východiska regionální politiky EU

2.1 Význam a úloha regionální politiky EU

Regionální politika představuje koncepční a výkonnou činnost státních i regionálních institucí, které stanovují hlavní směry a strategické cíle v regionálním rozvoji a vytváření metod, postupů a zdrojů pro jejich realizaci.

Regionální politika se zabývá podporou regionálního rozvoje, který je představován komplexem procesů, které probíhají v rámci regionu a přispívají k pozitivním změnám v sociálně ekonomické situaci regionu. Smyslem regionálního rozvoje je snižování regionálních nerovností a podpora ekonomického růstu s cílem zvýšení životní úrovně a kvality života lidí v regionech.¹

Základní faktory ovlivňující rozvoj regionů:

- přírodní podmínky
- dostupnost výrobních faktorů
- prostorové rozmístění vstupů a dopravní infrastruktura
- úroveň technického pokroku
- přítomnost velkých národních a nadnárodních firem
- přítomnost kvalifikované pracovní síly, sítě dodavatelů a služeb
- regionální prostředí
- sociální prostředí, atraktivnost podmínek pro bydlení, aktivity volného času
- aglomerační efekty jako důsledek koncentrace podniků a sídel, atd.

Uvedené faktory a další bývají příčinou vzniku regionální nerovnováhy a výsledkem jsou výrazné rozdíly mezi regiony - regionální disparity.

Regionální politika představuje určitou reakci státu na existující meziregionální rozdíly, tj. regionální disparity vytvořené v důsledku historického vývoje. Problémovými regiony jsou ty regiony, které jsou nedostatečně vybavené přírodními zdroji, s nedostatečným využitím vlastních zdrojů a regiony s upadajícími základními odvětvími.²

Cíle regionální politiky:

- vytvoření podmínek pro postupné snížení nebo alespoň ke zmírnění nadměrných rozdílů ve vývoji jednotlivých regionů

¹ NOVOTNÁ, 2007, s. 38.

² Tamtéž, s. 39.

- zvýšení konkurenceschopnosti regionální a nadnárodní ekonomiky v mezinárodním měřítku.

Motivy pro realizaci regionální politiky nejsou jen politické, ale vycházejí z principů udržitelného rozvoje a jsou tedy ekonomické, sociální a ekologické.³

2.2 Základní etapy vývoje regionální politiky ES a EU

Ve vývoji regionální a strukturální politiky lze vymezit 6 etap. Tyto etapy jsou odvozeny od hlavních událostí vývoje Evropských společenství (Evropské unie) a evropské integrace, které ovlivnily postavení a rozvoj regionální politiky.

Charakteristické rysy první etapy (1958-1973):

- typicky individuální přístup k regionální politice na národní úrovni, bez koordinace na nadnárodní úrovni
- šestice zakladatelských států byla ekonomicky značně stejnorodá (výjimkou byla jižní Itálie a několik dalších oblastí), společná regionální politika nebyla v podstatě nutná
- státy s regionálními rozdíly (Francie a Itálie) uplatňovaly svou vlastní regionální politiku
- integrace byla v počátcích, pozornost byla zaměřena především na makroekonomické problémy
- Evropská investiční banka poskytovala výhodné půjčky slabším regionům a regionální dopady měla rovněž společná zemědělská politika
- neexistovaly společné orgány a instituce pro regionální politiku (Regionální generální ředitelství vzniklo až v roce 1968)
- po rozšíření Evropského společenství (ES) o Dánsko, Irsko a Velkou Británii v roce 1973 se zvýšily rozdíly nejen mezi členskými státy, ale zejména mezi jednotlivými regiony a zesílily požadavky po konkrétní regionální politice

Charakteristické rysy druhé etapy (1974-1985):

- v 70. letech 20. století se začaly objevovat celosvětově významné ekonomické problémy, došlo k významným strukturálním krizím, zvolnění celkové hospodářské dynamiky jednotlivých členských zemí Evropského společenství

³ NOVOTNÁ, 2007, s. 40.

- nastalo výrazné posílení regionální dimenze realizovaných politik v rámci integračního procesu, a to zejména tlakem ze strany Velké Británie
- založení Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) roku 1975 jako základní vnitřní instituce Evropských společenství pro spravování regionální politiky a nástroj pro snižování regionálních rozdílů. Největšími příjemci pomoci byly Velká Británie, Irsko a Itálie
- v roce 1968 byly přijaty první dva společné programy regionální politiky. STAR, který byl určen pro rozvoj moderních telekomunikací, a VALOREN pro zhodnocení vnitřního energetického potenciálu⁴

Velká Británie, země s velkými vnitřními regionálními rozdíly, očekávala přínos ze svého zapojení do ES právě v této oblasti a začala prosazovat vznik společné regionální politiky, která by byla financována na základě jednotného fondu regionálního rozvoje.

Skutečnou regionální politiku je možno pozorovat až po ustanovení Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) v roce 1975, který se stal základní vnitřní institucí ES pro spravování regionální politiky a nástrojem na snižování výrazných regionálních rozdílů v ES. Byly to převážně regiony s převahou zemědělství a oblasti postižené strukturálními změnami. Největšími příjemci prostředků byly Itálie, Velká Británie a Irsko (později Řecko, Španělsko a Portugalsko).⁵

Charakteristické rysy třetí etapy (1986-1993):

- zahájen projekt vnitřního trhu schválením Aktu o jednotné Evropě, který v článku 130 explicitně zdůrazňuje úlohu regionální politiky:
„společenství rozvíjí a uskutečňuje aktivity vedoucí k podpoře celkového harmonického vývoje a k posilování své hospodářské a sociální soudržnosti a Společenství se zaměřuje zvláště na zmenšování nerovnoměrností mezi různými regiony a soustřeďuje se na zaostalé regiony, jimž se dostává nejmenší podpory“
- po vstupu Španělska a Portugalska do ES v roce 1986 připadlo zvláštní místo v rámci regionální politiky tzv. Integrovaným středomořským programům
- novým prvkem uplatňovaným v rámci regionální a strukturální politiky se stalo střednědobé plánování regionálních programů

⁴ SKOKAN, 2003, s. 30.

⁵ NOVOTNÁ, 2007, s. 58.

- v 2. polovině 80. let 20. století (1988) byla provedena reforma regionální politiky a nejvyššími orgány ES bylo přijato rozhodnutí o integraci regionální politiky s částí sociální a agrární politiky do tzv. strukturální politiky

Byly stanoveny tzv. Cíle pro období 1989-1993:

Cíl 1 podpora rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů

Cíl 2 přeměna regionů nebo jejich částí, které jsou vážně ohroženy hospodářským úpadkem

Cíl 3 boj s dlouhodobou nezaměstnaností a podpora integrace mladých lidí a osob vyřazených z trhu práce do pracovního procesu

Cíl 4 podpora adaptace pracovníků na hospodářské změny a na změny ve výrobě

Cíl 5a podpora rozvoje venkovských regionů urychlením strukturálních změn v zemědělství v rámci reformy společné zemědělské politiky a podporou modernizace a restrukturalizace rybolovu

Cíl 5b podpora rozvoje venkovských regionů umožněním rozvoje a strukturálních změn venkovských regionů

Předmětem regionální politiky se staly cíle 1, 2 a 5b. Cíle 3, 4 a 5a jsou cíle celospolečenské.⁶

Charakteristické rysy čtvrté etapy (1994-1999):

- cíle regionální a strukturální politiky zůstaly pro toto období zachovány s tím, že v roce 1995 byl po přijetí Finska a Švédska zformulován Cíl 6 – podpora rozvoje a strukturálních změn regionů s extrémně nízkým zalidněním
- v souvislosti s uzavřením Maastrichtské smlouvy byl v roce 1993 také ustanoven Fond soudržnosti (Kohezní fond), který stojí mimo ostatní strukturální fondy
- Maastrichtskou smlouvou byl také ustaven Výbor regionů jako poradní orgán, který je složený ze zástupců regionálních a místních orgánů, což podpořilo růst významu regionalizace EU
- v roce 1994 byl schválen dokument Evropa 2000+, pojednávající o rozvoji evropského prostoru ve vazbě na perspektivní rozšíření EU po roce 2000. Stal se základním

⁶ SKOKAN, 2003, s. 31.

koncepčním dokumentem pro tvorbu regionálních strategií a koncepcí na národních úrovních

- byly přijaty Principy rozvojové politiky evropského prostoru. Dokumenty se staly základem nového pojetí regionální politiky

Hlavní součásti rozvoje nového pojetí regionální politiky v 90. letech 20. století:

- posílení významu tzv. měkkých opatření (nehmotných investic)
- orientace na sféru lidských zdrojů, např. vzdělávání dospělých, rekvalifikační programy, apod.
- rozvíjení poradenství pro obce, města, regiony a podnikatelské subjekty prostřednictvím rozvojových agentur podporovaných státem
- zintenzivnění podpory zřizování hospodářských a technologických parků jako nositelů regionálního rozvoje

Regionální politika začíná stále více hrát významnější úlohu v integračním procesu. V letech 1994-1999 bylo prostřednictvím strukturálních fondů rozděleno více než 150 mld. ECU. Z toho na realizaci tzv. rozvojových plánů předloženými členskými státy pro cíle 1 – 6 to bylo téměř 90 % prostředků, na tzv. iniciativy společenství to bylo 9 % a na inovační opatření zůstalo 1 % všech prostředků.⁷

Charakteristické rysy páté etapy (2000-2006):

- prosazuje se snaha po větší efektivnosti využívání finančních prostředků
- důsledkem je snížení počtu Cílů realizovaných v rámci regionální a strukturální politiky EU z šesti na tři Cíle
- došlo k oddělení finančních prostředků pro stávající členské země a kandidátské země
- finanční prostředky sloužící k naplňování jednotlivých Cílů jsou jednotlivým regionům přidělovány podle toho, jestli daný region splňuje požadovaná kritéria ve srovnání s ostatními regiony
- snížil se počet obyvatel, které žijí na územích přijímajících podporu z 50 % na 41 % populace Společenství

⁷ SKOKAN, 2003, s. 32.

- bylo schváleno zavedení přechodného období pro regiony, které dostaly pomoc v minulém období, ale v současnosti mají vyšší HDP a jsou bez nároku na strukturální pomoc (phasing out)
- v roce 1999 byla přijata nová nařízení a další předpisy pro práci se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti

Byly stanoveny nové Cíle strukturální politiky pro období 2000-2006:

- Cíl 1 podpora rozvoje a strukturálního přizpůsobování regionů, které ve svém regionu zaostávají
- Cíl 2 podpora hospodářské a sociální konverze oblastí, které se potýkají se strukturálními problémy
- Cíl 3 podpora adaptace a modernizace politik a systémů vzdělávání, odborné přípravy a zaměstnanosti⁸

Charakteristické rysy šesté etapy (2007-2013):

- zásady reformy regionální politiky a politiky soudržnosti EU pro období 2007-2013 stanovila Třetí zpráva o soudržnosti v únoru 2004
- uplatnění strategičtějšího přístupu v rámci programů politiky soudržnosti
- konzistentnost s ostatními politikami a prioritami Společenství
- zaměření na sektory, které jsou důležité pro splnění cílů obnovené lisabonské strategie
- snížení počtu finančních nástrojů pro ekonomickou kohezi⁹

Byly stanoveny nové cíle politiky soudržnosti:

1. Konvergence
2. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
3. Evropská územní spolupráce

⁸ SKOKAN, 2003, s. 32.

⁹ NOVOTNÁ, 2007, s. 61.

2.3 Principy regionální politiky 2007-2013

Regionální politika je založena na několika základních principech. Jedná se především o tyto čtyři základní principy, a to princip programování, koncentrace, partnerství a adicionality. Kromě těchto základních principů se regionální politika řídí také doplňkovými principy, jako například principy monitorování a vyhodnocování, subsidiarity, koordinace a harmonizace, integrace, konvergence, solidarity, kompatibility a proporcionality.

Základní principy

1. Programování

Strukturální fondy jsou alokovány na základě několikaletých (v současnosti sedmiletých) multi-sektorálních plánů regionálního rozvoje, které vyjednává členský stát s Evropskou komisí. Účelem tohoto principu je zajištění co nejkompexnějšího řešení regionálních problémů a nepřidělování prostředků bezkonceptně na jednotlivé dílčí projekty. Výsledkem by měl být ucelený, integrovaný program realizovaný v dlouhodobějším horizontu.

2. Koncentrace

Princip koncentrace usiluje o cílení výdajů strukturálních fondů do oblastí, kde existují největší strukturální problémy. Tyto oblasti jsou vybrány na základě prioritních cílů, které jsou společně definovány Evropskou komisí a členskými státy. Použití tohoto principu přináší větší efektivitu a účelnost vynaložených prostředků, stejně jako snadnější a přehlednější monitorování a kontrolu.¹⁰

3. Partnerství

Tento princip zahrnuje úzkou spolupráci mezi Evropskou komisí a odpovídajícími orgány na národní, regionální a místní úrovni, určenými každým členským státem pro všechny etapy implementace opatření od přípravy až po realizaci. Má rovinu vertikální – partnerství mezi Evropskou komisí, členským státem a regionem. Má rovinu horizontální – partneři na úrovni členského státu nebo regionu. Tím byla spolupráce rozšířena i o orgány a osoby, které přímo nejsou součástí implementačních struktur (regiony, města, obce, vzdělávací instituce, soukromé subjekty, apod.), aby tak bylo zajištěno, že se na konkrétním rozdělení prostředků budou podílet i samotní příjemci.¹¹

¹⁰ MAREK, KANTOR, 2009, s. 27.

¹¹ SKOKAN, 2003, s. 50.

4. Adicionalita

Princip adicionality neboli doplňkovosti spočívá v tom, že prostředky poskytnuté z unijních zdrojů mají pouze doplňovat výdaje ze strany příjemců pomoci. Neměly by tedy nahrazovat národní zdroje, ale být jejich dodatkem. Členské státy a jejich orgány tedy musí být finančně zainteresovány na daných operacích, čímž chce EU dosáhnout větší efektivity a odpovědnosti při poskytování pomoci.

Principy doplňkové

5. Monitorování a vyhodnocování

Význam tohoto principu se neustále zvyšuje. Jeho podstatou je snaha o co nejvyšší efektivitu při vynakládání finančních prostředků. Ta je průběžně sledována a vyhodnocována, a to třemi způsoby: ex ante (předběžné hodnocení), interim (střednědobé hodnocení) a ex post (následné hodnocení).¹²

6. Subsidiarita

Tento princip je zakotven v Maastrichtské smlouvě. Jde o to, aby jednotlivé cíle byly plněny na co nejnížší možné úrovni rozhodování, pokud je možné toto plnění na dané úrovni dostatečně zajistit. Příslušné národní orgány tedy mohou samy vybírat projekty k financování a následně kontrolovat jejich realizaci.

7. Solidarita

Ekonomicky vyspělejší země svými příspěvky do společného rozpočtu financují rozvoj zemí ekonomicky méně rozvinutých.¹³

2.4 Cíle regionální politiky pro období 2007-2013

Cíle pro období 2007-2013 jsou obsaženy v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, z 11. 7. 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, a to v kapitole II., čl. 3.¹⁴

¹² MAREK, KANTOR, 2009, s. 28.

¹³ SKOKAN, 2003, s. 50.

¹⁴ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 44.

Pro nové programovací období provedla Evropská komise poměrně radikální změnu v základním zaměření regionální politiky na zvyšování konkurenceschopnosti a budování hospodářství založeném na znalostech a inovacích. Pro toto plánovací období jsou určeny tři základní cíle regionální politiky, a to tyto:¹⁵

1. Cíl - Konvergence

Cíl Konvergence je určen na urychlení procesů konvergence nejméně rozvinutých členských států a regionů tím, že zlepší podmínky pro růst a zaměstnanost prostřednictvím kvality investic do hmotného a lidského kapitálu, rozvoje inovací a znalostní společnosti, zlepšení schopnosti přizpůsobovat se hospodářským a sociálním změnám, ochrany a zlepšování životního prostředí a výkonnosti správy.¹⁶

Územní celky způsobilé pro čerpání finanční podpory ze strukturálních fondů odpovídají úrovni NUTS 2 a jejich HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly a vypočtený na základě údajů Společenství za období 2000-2002 je nižší než 75 % průměru HDP na obyvatele EU-25.

Územní celky, které mohou v rámci tohoto cíle čerpat z Fondu soudržnosti, musí dosahovat nižší hodnoty HDP na obyvatele měřeného paritou kupní síly a vypočtenou na základě údajů Společenství za období 2001-2003, než je 90 % průměru tohoto ukazatele v EU-25.

Cíl Konvergence je zaměřený na zaostávající regiony. Tím, že jsou průměrné hodnoty Společenství stanoveny na úrovni EU-25, došlo k jejich snížení a některé regiony, které dosud měly nárok na podpory ze strukturálních fondů, byly tímto statistickým dopadem vyřazeny ze seznamu regionů spadajících do zaostávajících oblastí. Pro uvedené regiony je poskytována značná přechodná podpora, aby mohly v procesu konvergence pokračovat. Podpora bude ukončena v roce 2013. Tento cíl je financován z ERDF, ESF a Fondu soudržnosti.¹⁷

2. Cíl – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost se vztahuje na regiony, které nespádají pod Cíl Konvergence. Smyslem tohoto Cíle je posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů včetně posílení zaměstnanosti. Mezi prostředky k dosažení cíle patří např. investice do hmotného a lidského kapitálu, rozvoj inovací a rozvoj znalostní společnosti a podnikání, ochrana a zlepšování životního prostředí a zvyšování dostupnosti trhu práce pro pracovní síly i podniky, adaptace pracovních sil a podniků na změněné podmínky a dostupnost a rovnost v přístupu na trh práce pro všechny osoby.

¹⁵ STEJSKAL, KOVÁRNÍK, 2009, s. 45.

¹⁶ NOVOTNÁ, 2007, s. 130.

¹⁷ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 44.

Územně spadají do tohoto cíle regiony na úrovni NUTS 1 a 2 a dále regiony, které byly v programovém období 2000-2006 zařazeny do Cíle 1 a v novém programovém období již kritéria způsobilosti pro zařazení do Cíle – Konvergence nenaplnují v souvislosti se statistickým dopadem. Tento cíl je financován z ERDF a ESF.

3. Cíl – Evropská územní spolupráce

Evropská územní spolupráce je zaměřena na posílení příhraniční spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních Iniciativ, na posílení nadnárodní spolupráce přispívající k integrovanému územnímu rozvoji a na posílení meziregionální spolupráce a výměnu zkušeností na vhodné územní úrovni.

Do tohoto Cíle spadají všechny regiony v blízkosti pozemských hranic vnitřních i vnějších na úrovni NUTS 3 a všechny regiony úrovně NUTS 3 podél mořských hranic, vzdálené od sebe maximálně 150 km. Tento Cíl je financován z ERDF.¹⁸

2.5 Finanční perspektiva EU 2007-2013

Na summitu Evropské rady dne 16. prosince 2005 byla schválena finální podoba finanční perspektivy EU na léta 2007-2013 ve výši 824,4 mld. EUR. Více než třetina této částky tj. 308,1 mld. EUR bude určena na regionální politiku EU a pro Českou republiku je z rozpočtu EU na politiku soudržnosti vyčleněno přibližně 26,7 mld. EUR (v běžných cenách roku 2006).

Rozdělení alokací na Cíle politiky HSS EU:

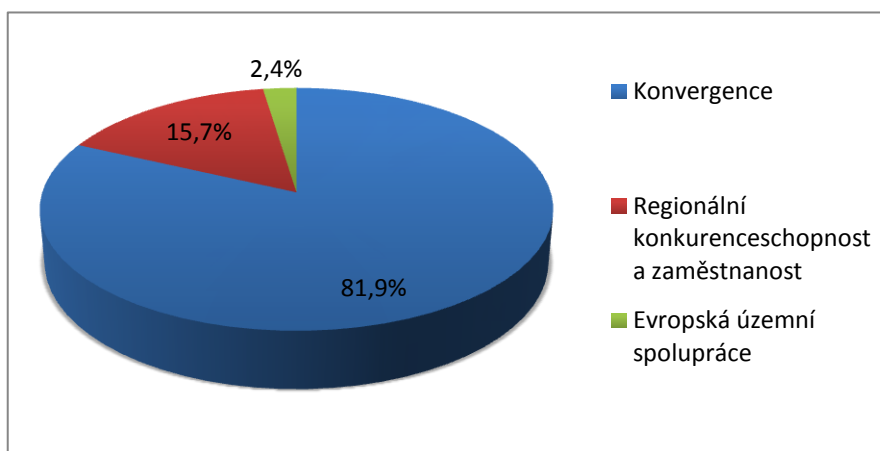
- 81,9 % na cíl Konvergence
- 15,7 % na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
- 2,4 % na cíl Evropská územní spolupráce¹⁹

¹⁸ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 45.

¹⁹ WOKOUN, MALINOVSKÝ a kol., 2008, s. 373.

Graf č. 2.1

Rozdělení alokací na Cíle politiky HSS EU (v %)

Zdroj: WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. a kol., 2008; vlastní zpracování

2.6 Nástroje regionální politiky EU 2007-2013

Cíle regionální politiky jsou naplňovány prostřednictvím strukturálních fondů EU, Fondu soudržnosti a iniciativ politiky soudržnosti EU. Do oblasti strukturálních fondů EU patří Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF). V rámci posílení kohezní a strukturální politiky EU jsou na toto programové období založeny tři nové iniciativy, a to JASPERS, JESSICA, JEREMIE.

Z minulého období zůstala aktivní Iniciativa Společenství INTERREG IV. C (pro období 2007- 2013 ve formě meziregionální spolupráce), která má dvě priority, a to Inovace a znalostní ekonomika a Životní prostředí a prevence rizik. Tyto dva tematické okruhy jsou doplněny technickou pomocí. Součástí jsou i síťové operační programy INTERACT II a EPSON 2013. Z Iniciativy URBAN byla pro toto programové období vytvořena Iniciativa URBACT, který má dvě priority, a to Města – motor rozvoje a Přitažlivá města.²⁰

2.6.1 Fond soudržnosti

Vedle strukturálních fondů existuje od roku 1993 Fond soudržnosti. Fond byl založen Maastrichtskou smlouvou a poskytuje prostředky členským zemím, které nedosahují 90 % průměru úrovně HDP na obyvatele EU a zároveň usilují o splnění maastrichtských kritérií vstupu

²⁰ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 151.

do Hospodářské a měnové unie. Fond soudržnosti podporuje rozvoj celého státu, spolufinancuje projekty transevropských dopravních sítí a životního prostředí. Od roku 1993 se to týká Řecka, Portugalska, Španělska, Irska (do roku 2003) a v současnosti dalších nových deseti členských států. Z tohoto fondu jsou financovány projekty zaměřené na problematiku životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje, společného zájmu v oblasti dopravní infrastruktury, studie a opatření technické pomoci podporující environmentální a infrastrukturní projekty.²¹

2.6.2 Iniciativy

Hlavním cílem těchto nástrojů je zvýšit investice, podpořit hospodářský růst a vytváření pracovních míst v regionech a ve městech Evropské unie.

JASPERS – Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech

Nové partnerství technické pomoci mezi Komisí, Evropskou investiční bankou (EIB) a Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD). Zahrnuje pomoc při podpoře velkých projektů v oblasti životního prostředí (nad 25 mil. EUR), dopravy (nad 50 mil. EUR). Cílem je pomáhat tak, aby se zvýšila kvalita předkládaných projektů. V oblasti životního prostředí je Iniciativa orientována na zvyšování energetické efektivity a obnovitelných zdrojů energie. V oblasti dopravy se Iniciativa zaměřuje na transevropskou dopravní síť, městskou a hromadnou dopravu.

JESSICA – Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí

Tato Iniciativa se zaměřuje na podporu projektů na obnovu a rozvoj měst, protože města jsou podle EU zdrojem pokrokového ekonomického potenciálu, ale i zdroj sociálních problémů. Finanční podpory mohou být v přímém vztahu s fondy městského rozvoje, nebo mohou být poskytovány prostřednictvím holdingových fondů. Ze strany institucí se na financování podílejí Evropská komise, EIB a EBRD.

JEREMIE – Společné evropské zdroje pro mikropodniky a střední podniky

Cílem je zlepšit přístup k financování rozvoje podnikání pro malé a střední podniky, ale i mikropodniky. Na financování se podílí Evropská komise, EIB a EIF. Také má tento fond vyhodnocovat a akreditovat finanční zprostředkovatele.²²

²¹ STEJSKAL, KOVÁRNÍK, 2009, s. 43.

²² BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 152.

2.7 Strukturální fondy a jejich význam v regionálním rozvoji

Strukturální fondy regionální politiky představují finanční nástroje, které poskytují finanční podporu v podobě grantů (nevratných dotací) na realizaci konkrétních opatření. Konkrétní fond lze jen využít na finanční podporu těch akcí, které jsou pro tento fond přípustné. Zdrojem těchto fondů jsou finanční příspěvky všech členských států do společného rozpočtu Společenství.²³

2.7.1 Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

Vstup Velké Británie, Dánska a Irska v roce 1973 přinesl další regionální diferenciace. Regionální problémy měla doposud hlavně Itálie a zámořské území Francie. Po roce 1973 se problematickou zemí stalo Irsko a některé regiony Velké Británie, zejména pak Severní Irsko. Vzniklé regionální rozdíly bylo nezbytné řešit, a proto v říjnu 1972 na konferenci vrcholných představitelů členských zemí ES bylo rozhodnuto o zřízení Evropského fondu regionálního rozvoje, jakožto finančního podpůrného nástroje, jehož cílem by bylo vyrovnávat rozdíly mezi regiony. Prostředky z fondu měly doplňovat prostředky členských států. Na vzniku fondu se podílely tyto okolnosti: vyrovnávání regionálních rozdílů ve Společenství, podpora harmonického rozvoje hospodářského života uvnitř Společenství a nutnost zmírnění regionálních nerovností s ohledem na budování Hospodářské a měnové unie. Proto v Paříži roku 1974 bylo na zasedání představitelů členských států rozhodnuto o zřízení tohoto fondu. Nařízením Rady (EHS) č. 724/1975 z 18. 3. 1975 o zřízení Evropského fondu regionálního rozvoje byl tento fond, ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost, založen.²⁴

ERDF se využívá ve všech etapách vývoje regionální politiky a z důvodu omezeného rozsahu bakalářské práce se zaměřím pouze na uplatnění ERDF v období 2007-2013.

Využití ERDF v období 2007-2013

V tomto programovém období je aktivita ERDF upravena Nařízením Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. 6. 2006 o obecných ustanoveních ERDF, ESF a Fondu soudržnosti a o zrušení Nařízení (ES) č. 1260/1999. Nařízení určují úkoly fondu a rozsah jeho pomoci s ohledem na cíle – Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce.

Činnost fondu je vymezena čl. 2 Nařízení č. 1080/2006 jako příspěvek „k financování pomoci zaměřené na posílení hospodářské a sociální soudržnosti tím, že vyrovnává zásadní regionální rozdíly podporou rozvoje a strukturálních změn regionálních ekonomik, včetně přeměny

²³ SKOKAN, 2003, s. 51.

²⁴ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 109.

upadajících průmyslových oblastí a zaostávajících regionů, a podporou přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce“.²⁵

Za priority je považováno posílení konkurenceschopnosti, inovace, vytváření a ochrana udržitelných pracovních míst a zajištění udržitelného rozvoje. Věcně jsou intervence směřovány především do investiční oblasti, a to do:

- produktivních investic, které přispívají k tvorbě a ochraně udržitelných pracovních míst, zejména prostřednictvím přímé podpory investic do malých a středních podniků
- investice do infrastruktury
- investice na podporu regionálního a místního rozvoje

V rámci Cíle – Konvergence podporuje fond udržitelný integrovaný regionální a místní hospodářský rozvoj a zaměstnanost. Institucionálně existuje 11 priorit, přičemž přesná kombinace závisí na konkrétních podmínkách každého členského státu.

Oblasti podporované z ERDF:

- výzkum a technologický rozvoj, inovace a podnikání, přenos technologií a informací do podnikové sféry, podpora služeb pro podnikatele, podpora spolupráce terciární sféry s praxí, apod.
- budování informační společnosti, rozvoj elektronické komunikační infrastruktury, zavádění a účinné využívání informačních a komunikačních technologií
- rozvoj místních iniciativ
- životní prostředí včetně vodního hospodářství, odpadové hospodářství, zmírnění následků změn klimatu, sanace zamořených oblastí, podpora biodiverzity, investice do oblastí NATURA 2000, udržitelné výrobní postupy
- prevence rizik
- cestovní ruch a propagační služby, obecně zlepšení nabídky služeb s vyšší přidanou hodnotou
- investice do kultury
- investice v oblasti dopravy a s tím související investice při zohlednění životního prostředí
- investice v oblasti energetiky

²⁵ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 116.

- investice v oblasti vzdělání
- investice do zdravotnické a sociální infrastruktury

Nabídka pro Cíl – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost nabízí členským státům mnoho možností volby. Všechny možnosti jsou soustředěny do tří priorit, a to:²⁶

- inovace a znalostní ekonomika
- životní prostředí a předcházení rizikům
- přístup k dopravním a telekomunikačním službám obecného hospodářského zájmu

Pro Cíl – Evropská územní spolupráce je intervence z fondu zaměřena rovněž na tři priority:

- rozvoj přeshraničních, hospodářských, sociálních a environmentálních činností prostřednictvím společných strategií pro udržitelný územní rozvoj
- navázání a rozvoj nadnárodní spolupráce, včetně dvoustranné spolupráce mezi pobřežními regiony
- posílení účinnosti regionální politiky

V rámci priorit jsou pak uvedeny konkrétní možné oblasti podpory, na které se mohou členské státy zaměřit.

ERDF se může také angažovat v opatřeních týkajících se udržitelného rozvoje měst při řešení vysoké koncentrace hospodářských, environmentálních a sociálních problémů, s nimiž se dotyčná města potýkají. Nadále poskytovat intervence regionům geograficky a přírodně znevýhodněným a nejvzdálenějším.²⁷

Možnosti využití ERDF při rozvoji měst v České republice

Česká republika využívá ERDF ve všech třech cílech. Nejdůležitější operační programy, které ERDF spolufinancuje, jsou následující:

1. Regionální operační programy - v rámci cíle Konvergence je pro období 2007—2013 připraveno celkem 7 regionálních operačních programů (ROP) určených pro celé území České republiky s výjimkou hlavního města Prahy.

²⁶ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 117.

²⁷ Tamtéž, 2009, s. 118.

Regionální operační programy pokrývají několik tematických oblastí s cílem zvýšení konkurenceschopnosti regionů, urychlení jejich rozvoje a zvýšení atraktivity regionů pro investory. Každý ROP je řízen samostatně Regionální radou příslušného regionu soudržnosti.

Regionální operační programy:

- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Střední Čechy
- ROP NUTS II Střední Morava²⁸

2. Integrovaný operační program - je zaměřený na řešení společných regionálních problémů v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj: rozvoj informačních technologií ve veřejné správě, zlepšování infrastruktury pro oblast sociálních služeb, veřejného zdraví, služeb zaměstnanosti a služeb v oblasti bezpečnosti, prevence a řešení rizik, podporu cestovního ruchu, kulturního dědictví, zlepšování prostředí na sídlištích a rozvoj systémů tvorby územních politik.²⁹

3. Operační program Doprava - je zaměřený na zkvalitnění infrastruktury a vzájemné propojenosti železniční, silniční a říční dopravy v rámci tzv. transevropských dopravních sítí (TEN-T). Jedná se tedy o infrastrukturu celostátního významu, v případě silniční infrastruktury jde o dálnice, rychlostní komunikace a silnice I. třídy. Z programu je také podporován rozvoj a modernizace pražského metra.³⁰

4. Operační program Životní prostředí - je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu.³¹

²⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/810a501c-e85f-4e99-92f3-d1824296f1d4/Regionalni-operacni-programy>, 2010.

²⁹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/ae5865d4-be4a-403d-9461-7ee797397a20/Integrovaný-operacni-program>, 2010.

³⁰ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/b942baff-6b60-4771-8e51-55e093e4605f/OP-Doprava>, 2010.

³¹ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f9317e66-a22a-48e2-8238-f20ae93b4c6d/OP-Zivotni-prostredi>, 2010.

2.7.2 Evropský sociální fond (ESF)

Podporuje opatření pro prevenci a boj s nezaměstnaností, rozvoj lidských zdrojů, rovné příležitosti pro muže a ženy, hospodářskou i sociální soudržnost. Tyto dlouhodobé strategické programy napomáhají zaostávajícím regionům aktualizovat a modernizovat dovednosti pracovní síly a pěstovat podnikatelské aktivity. Fond podporuje integraci nezaměstnaných se zvláštním zaměřením na dlouhodobou nezaměstnanost, integraci mladých lidí do pracovního procesu, integraci osob vyloučených z trhu práce, stejné příležitosti na trhu práce, adaptaci pracovníků na průmyslové změny, stabilizaci a růst zaměstnanosti, posílení lidského potenciálu ve výzkumu, vědě a technologii či posílení systému vzdělávání a další kvalifikace. Evropský sociální fond byl založen v roce 1957.³²

ESF se využívá ve všech etapách vývoje regionální politiky a z důvodu omezeného rozsahu bakalářské práce se zaměřím pouze na uplatnění ESF v období 2007-2013.

Využití ESF v období 2007-2013

V současném programovém období 2007-2013 Evropský sociální fond disponuje částkou 55 mld. EUR a reaguje na tři skutečnosti – na rozšíření Evropské unie o 12 nových členských států, na stárnutí evropské populace a na pokračující a prohlubující se proces globalizace. Přispívá k dosažení stanovených cílů Společenství. Přispívá k naplňování Cíle – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Cíle – Konvergence, kde podporuje růst zaměstnanosti v nejméně ekonomicky rozvinutých členských státech a regionech.

V obecné rovině Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 vymezuje úkoly fondu:³³

1. Zvyšování přizpůsobivosti pracovníků a společností, podniků a podnikatelů

- celoživotní vzdělávání v podnicích, odborná příprava a služby pro zaměstnance a zvýšení jejich přizpůsobivosti změnám, podpora podnikání a inovace
- vytváření a řízení inovačních a produktivnějších způsobů organizace práce
- rozvoj specifických služeb pro zaměstnanost, odbornou přípravu a podporu sektorů souvisejících s restrukturalizací, vytváření systémů na předvídání ekonomických změn a budoucích požadavků na pracovní místa a dovednosti

³² STEJSKAL, KOVÁRNÍK, 2009, s. 42.

³³ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 107.

2. Zlepšování přístupu k zaměstnání a udržitelnost

- modernizace a posilování institucí trhu práce
- provádění aktivních a preventivních opatření na pracovním trhu
- podpora samostatné výdělečné činnosti a zakládání podniků
- opatření na zlepšení přístupu k zaměstnání a ke zvýšení udržitelné zaměstnanosti žen a udržitelného postupu žen v zaměstnání za účelem snížení segregace podle pohlaví na trhu práce a sladění pracovního a soukromého života, např. usnadnění přístupu k péči o děti a péči o závislé osoby
- zvláštní opatření na zvýšení účasti přistěhovalců v oblasti zaměstnanosti a tím posílení jejich sociální integrace
- opatření na podporu aktivního stárnutí a prodlužování pracovního života

3. Zlepšení sociálního začlenění znevýhodněných osob

- cesty k integraci a znovuzapojení znevýhodněných osob na trhu práce
- boj proti diskriminaci v přístupu na trh práce a proti diskriminaci v profesním postupu
- podpora kladného přístupu k rozmanitosti na pracovišti

4. Posílení lidského kapitálu

- navrhování, zavádění a provádění reforem systémů vzdělávání a odborné přípravy s cílem rozvíjet zaměstnatelnost, zvyšovat význam základního a odborného vzdělání a odborné přípravy na trhu práce a neustále zlepšovat dovednosti vzdělávajících pracovníků s ohledem na inovace a znalostní ekonomiku
- opatření na zvýšení celoživotní účasti na vzdělávání a odborné přípravě, mj. prostřednictvím opatření zaměřených na snížení počtu osob s nedokončeným vzděláním, segregace předmětů podle pohlaví a zvyšování dostupnosti a kvality základního, odborného a terciárního vzdělávání a odborné přípravy
- rozvoj lidského potenciálu v oblasti výzkumu a inovací, především prostřednictvím postgraduálního studia a odborné přípravy výzkumných pracovníků a spolupráce v rámci sítí mezi univerzitami, výzkumnými středisky a podniky³⁴

³⁴ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 108.

V aktuálním programovém období navíc k tradičním opatřením k boji s nezaměstnaností napomáhají také opatření zaměřená na vzdělanost a dovednost pracovní síly. Tím je i kladen větší důraz a požadavky na vzdělávací soustavu a výzkumné aktivity. Účelem a cílem všech opatření je vytvořit takové podmínky, které bude vzdělaná a přizpůsobivá pracovní síla schopna a ochotna využít pro své zaměstnání. V posledních letech je kladena také větší váha na začlenění imigrantů do pracovního trhu, protože právě imigrace představuje v některých zemích jeden z vážnějších sociálních problémů.³⁵

Možnosti využití ESF při rozvoji měst v České republice

Česká republika využívá ESF ve všech třech cílech. Nejdůležitější operační programy, které ESF spolufinancuje, jsou následující:

1. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost - je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech.³⁶

2. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost - je zaměřený na zkvalitnění a modernizaci systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.³⁷

3. Operační program Výzkum a vývoj pro inovace - je zaměřený na posilování výzkumného, vývojového a proinovačního potenciálu ČR, a to především prostřednictvím vysokých škol, výzkumných institucí a jejich spolupráce se soukromým sektorem. Podporuje vybavení výzkumných pracovišť moderní technikou, budování nových výzkumných pracovišť a zvyšování kapacity terciárního vzdělávání.³⁸

³⁵ BOHÁČKOVÁ, HRABÁNKOVÁ, 2009, s. 109.

³⁶ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d26c8d6a-821b-45df-9c9c-29a8a55f7e1e/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>, 2010.

³⁷ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/bcccc738-7fb0-4742-9b90-b75ce4b28b2e/OP-Vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>, 2010.

³⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/977e2e36-937e-4432-afe7-165afd87e676/OP-Vyzkum-a-vyvoj-pro-inovace>, 2010.

3 Plány rozvoje města

Frenštát pod Radhoštěm disponuje pouze jedním strategickým programovým dokumentem a ten se nazývá Program rozvoje města Frenštát pod Radhoštěm na období 2008 – 2015.

3.1 Programy rozvoje obcí a měst

Právní aspekty a úkoly programu rozvoje obce (města) vymezuje při pořizování zákon č. 128/2000 (zákon o obcích). Program rozvoje obce je dokument střednědobé i dlouhodobé spolupráce veřejných a soukromých aktivit demografického, sociálního, ekonomického, kulturního a ekologického charakteru na území obce. Hlavním smyslem programu je organizace všeobecného rozvoje obce na základě sladění jednotlivých zájmů tak, aby obec jako celek prosperovala. Z právního hlediska je program rozvoje obce koordinačním a indikativním dokumentem, který nemá charakter obecně závazného předpisu. Záměry vyjádřené v programu rozvoje a navržené postupy jejich realizace jsou závazné jen pro samotné pořizovatele, pro ostatní fyzické a právnické osoby činné v obci je program závazný jen do té míry, ve které sami vysloví dobrovolný souhlas.

Ze zákona o obcích vyplývá, že zastupitelstvu obce je vyhrazeno:

- schvalovat program rozvoje územního obvodu obce
- schvalovat územní plán obce, regulační plán a vyhlašovat jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou
- schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace, organizační složky obce a schvalovat jejich zřizovací listiny

Všechny výše uvedené pravomoci zastupitelstva obce úzce souvisí s programem rozvoje obce. Každá obec by měla mít jako první schválený program rozvoje obce.³⁹

Úkolem programu rozvoje obce je:

- definovat společné zájmy obce, jejich obyvatel a podnikatelských subjektů
- definovat místní předpoklady realizace těchto společných zájmů

³⁹ WOKOUN, MALINOVSKÝ a kol., 2008, s. 455.

- koordinovat vynakládání veřejných investic v obci z hlediska územního a funkčního vzhladem k záměrům a potřebám rozvoje privátního sektoru
- optimalizovat územně-technické a sociálně-psychologické podmínky pro rozvoj bydlení a podnikání v obci
- koordinovat účelnou alokaci běžných veřejných výdajů v zájmu vytváření stabilních podmínek pro bydlení a podnikání
- posilovat vědomí sounáležitosti k obci a odpovědnosti za její rozvoj u místních obyvatel a podnikatelů
- definovat dlouhodobé záměry hospodářské, ekologické a sociální politiky obce

Program rozvoje obce by měl sloužit především jako podklad pro:

- zpracování konkrétních podnikatelských a dalších investičních záměrů realizovaných v obci
- sestavování obecního rozpočtu
- práce na novelizacích územního plánu obce nebo vypracování územního plánu obce
- z pohledu obce hodnocení regionálních plánů a programů
- podklad pro zodpovědný vstup obce na kapitálový trh

Struktura programu musí vycházet z jeho účelu, úkolů a využití. Za prvé se jedná o analýzu vnějších a vnitřních podmínek dosavadního vývoje obce, za druhé o definování rozvojových šancí obce a jejich slabých stránek. Za třetí by měly na základě výsledků analytických hodnocení být definovány strategické směry, cíle a priority rozvoje obce a návrh opatření k jejich dosažení. A na závěr by měl být navržen katalog projektů nutných pro naplnění strategie a odpovídajících definovaným cílům rozvoje. Navržené projekty a opatření se potom mohou stát hlavním nástrojem realizace programu rozvoje obce.⁴⁰

⁴⁰ WOKOUN, MALINOVSKÝ a kol., 2008, s. 456.

3.2 Struktura programu rozvoje obce

Pro tvorbu programu rozvoje obce je doporučeno vycházet z této obecné předlohy:

1. Úvod (zadání programu rozvoje obce, apod.)

2. Analýza situace obce

Výchozí materiály:

- existující analýza, dokumenty a územní plány
- právní a institucionální základ
- sociologický průzkum

2.1 Základní charakteristika obce a její poloha

2.2 Obec ve vnějších vztazích

- a) regionální kontext
- b) mikroregionální a lokální kontext, bezprostřední územní vazby obce
- c) vliv vnějších vazeb na sociálně-ekonomické vztahy obce
- d) vnější vazby obecní správy v systému veřejné správy
- e) vnější vazby obecní správy k jiným subjektům

2.3 Rozbor složek a funkčních systémů obce

- a) demografická situace
- b) trh práce
- c) bydlení
- d) komerční služby a maloobchodní sféra
- e) školství
- f) zdravotnictví
- g) sociální péče a další veřejně prospěšné služby
- h) průmyslová výroba a stavebnictví
- i) zemědělské aktivity
- j) řemesla a drobné podnikatelské aktivity
- k) doprava a komunikace
- l) kultura a ochrana památek
- m) rekreační aktivity
- n) společenské a sportovní aktivity⁴¹

2.4 Ekonomická situace obce

- a) struktura ekonomiky obce

⁴¹ WOKOUN, MALINOVSKÝ a kol., 2008, s. 457.

- b) majetková situace obce
- c) rozpočtová situace obce

2.5 Podnikatelské aktivity v obci

2.6 Ekologická situace a ochrana životního prostředí v obci

2.7 Sociopolitická situace obce (sociální, politické a kulturní aspekty)

2.8 Správa obce

- a) struktura veřejné správy obce a její vnitřní organizace
- b) funkce obecních institucí při řešení problémů obce

2.9 Analýza obecně závazných vyhlášek obce v samostatné i přenesené působnosti a jiných aktů veřejné správy

2.10 Místní správa a rozvoj obce v názorech občanů

2.11 Analýza předchozích zkušeností a programu

2.12 SWOT analýza

3. Rozvojové šance obce (předpoklady a silné stránky)

3.1 Základní charakteristika

3.2 Funkční charakteristika

- a) šance realizovatelné vnějším zásahem
- b) šance realizovatelné koordinační činností obce
- c) šance realizovatelné řídicí činností obce

4. Rozvojové problémy obce (limity, bariéry a slabé stránky)

4.1 Základní charakteristika

4.2 Funkční charakteristika

- a) problémy ovlivnitelné vnějšími zásahy
- b) problémy ovlivnitelné koordinační činností obce

5. Syntetické zhodnocení rozvojových šancí a problém obce a možností reálného využití majetku na území obce

6. Strategické cíle rozvoje obce

6.1 Strategické cíle a priority

6.2 Operační cíle

7. Návrh opatření

7.1 Věcná

7.2 Normativní

7.3 Organizační

8. Katalog projektů

8.1 Cíl projektu

8.2 Zdůvodnění projektu a jeho charakteristika

8.3 Zajištění projektu

9. Způsoby realizace programu rozvoje obce

10. Možnosti využití různých dotačních titulů a fondů ČR, EU, apod.⁴²

3.3 Charakteristika města Frenštátu pod Radhoštěm

Město Frenštát pod Radhoštěm leží uprostřed malebné krajiny moravských Beskyd, mezi soutokem řek Lubiny a Lomné. Pro nedostatek písemných dokladů patrně nikdy nebude zjištěno přesné datum založení Frenštátu pod Radhoštěm ani jméno jeho zakladatele. Toto město bylo založeno mezi lety 1293 - 1316. Vznik a rozvoj města byl zpočátku svázán se šostýnským panstvím, později pak s panstvím hukvaldským olomouckého biskupství.

Od 16. století nabývalo město na důležitosti svým obchodem, trhy a řemeslnou výrobou. Jako první z cechů se dokládal v roce 1598 cech tkalcovský. Frenštát postihla třicetiletá válka a valašská lidová povstání. V roce 1626 byl vypálen, dále roku 1646 obsazen Švédy a dvakrát jej postihl mor. Od poloviny 17. století docházelo k jeho hospodářskému rozvoji. Souvislost zde byla nacházena s pasekářskou a valašskou kolonizací. Z řemesel se rozvíjelo a nabývalo na důležitosti především tkalcovství. Krize odbytu, které toto řemeslo provázelo, vedlo od poloviny 19. století k početnému vystěhovalectví do Ameriky, přesto však toto řemeslo přinášelo obživu většině obyvatel města. V roce 1781 byl Frenštátu pod Radhoštěm přiznán titul města.

Významné období pro život města nastal od druhé poloviny 19. století. Byla vytvořena městská samospráva a od roku 1850 byl volen městský úřad se starostou. V těchto letech převládalo především barvířství, punčochářství, výroba ohýbaného nábytku a tkalcovství přešlo na mechanickou tovární výrobu. Železniční doprava (r. 1888) a nově budované silnice výrazně přispěly k rozvoji průmyslu a obchodu.

Největší význam z frenštátských spolků měla Pohorská jednota Radhošť, která byla založena v roce 1884. Tato Pohorská jednota Radhošť položila základy organizované české turistice.

⁴² WOKOUN, MALINOVSKÝ a kol., 2008, s. 458.

Krásné okolí, zdravé podnebí a pohostinnost obyvatel sem lákaly nejen turisty, ale často i k trvalému pobytu řadu výtvarných umělců, spisovatelů, hudebních skladatelů a vědeckých pracovníků, především národopisců. Mezi tyto osobnosti Frenštátu patří např. Karel Babinec, Jan Fuxa, Albín Polášek a mnoho dalších.

Slibný vývoj města, pokračující ve dvou desetiletích první republiky, ukončila druhá světová válka. Během okupace bylo zabito na popravistiích, v koncentračních táborech, žalářích, v pracovních táborech a při partyzánské činnosti okolo 40 občanů města. Město bylo osvobozeno 6. 5. 1945. Po válce docházelo k rozvoji města a probíhala velká bytová výstavba. Společně s touto výstavbou byly budovány jesle, mateřské školy, nové prodejny, samoobsluhy, restaurace, sportovní zařízení, kulturní zařízení. Byly budovány nové komunikace, vodovodní a kanalizační řád, byla provedena plynofikace města.⁴³

Tradici ve Frenštátě pod Radhoštěm mají především zimní sporty, a to skoky na lyžích a lyžování. Mezi nejznámější představitele těchto sportů patří Jiří Raška, Jiří Parma, Jaroslav Sakala a Jakub Janda, jejichž první skoky se uskutečnily právě na frenštátském můstku. Ten byl v roce 2004 rekonstruován a v dnešní době můstek K 95 m splňuje přísné mezinárodní normy.

Dále se může město pyšnit moderním aquaparkem, stylovým autokempem, tenisovými kurty, squashovým centrem či bowlingovou halou. Renovací bývalých kasáren vzniklo mnoho moderních objektů, a to městská sportovní hala, relaxační studium a fitcentrum.

Vedle několika školních hřišť, tělocvičen, Sokolovny a Orlovny se ve Frenštátě nachází tři fotbalová hřiště, krytý bazén s letním venkovním provozem či jezdecký areál Na Nivách, kde se pravidelně pořádají mezinárodní závody v parkuru, drezuře a ve voltiži.

Poloha města přímo vybízí k turistickým výletům, a to nejen na Kněhyni, Martiňák, Velký Javorník, ale hlavně na Pustevny, kde se kromě deseti upravených sjezdovek a osmi běžeckých tratí nachází i horský lanový park Tarzanie - trasa dlouhá 421 metrů postavená z lanových překážek, zavěšených na stromech ve výšce 4 - 7 m nad zemí. Dále tato nádherná příroda láká nejen k turistice, ale i k jízdě na horském kole, koni a paraglidingu.

Nedaleko centra města se nachází také zimní stadion, který bude město rozsáhle rekonstruovat.⁴⁴ Mezi symboly města patří prapor, znak a pečeť. Na všech symbolech je ztvárněn sv. Martin, sedící na zlatém stolci postaveném na třech stříbrných stupních, oblečený do stříbrných šatů

⁴³ http://www.frenstat.info/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100493&id=1008&p1=1057, 2008.

⁴⁴ <http://www.portalfrenstatpodradhostem.cz/>, 2010.

a s mitrou na hlavě. V pravé ruce drží zlatou berlu a levicí žehná. Na opěradlech stolce stojí dvě odvrácené stříbrné husy se zlatou zbrojí, hledící k biskupovi.⁴⁵

Ve Frenštátě pod Radhoštěm se nachází mnoho staveb, které stojí za pozornost, především dva kostely, a to farní kostel sv. Martina a kostel sv. Jana Křtitele. Pozoruhodná je sušárna ovoce podle projektu Dušana Jurkoviče na Papratné či zvonice J. Štefka na Kopané. K významným památkám patří kašna se sochou Neptuna, sloup Panny Marie z roku 1686, barokní sochy Jana Nepomuckého a sv. Floriana z let 1719 a 1773. Nádherné jsou i sochy frenštátského rodáka Albína Poláška Zápas dobra se zlem či Muž tvořící svůj osud v Horní ulici.

V současné době má Frenštát pod Radhoštěm okolo 11 600 obyvatel.⁴⁶

Obrázek č. 3.1

Pohled na Frenštát pod Radhoštěm

Zdroj: Frenštát pod Radhoštěm. Dostupné z WWW:

http://www.frenstat.info/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100493&id=1046&p1=1125

⁴⁵ http://www.frenstat.info/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100493&id=1007&p1=1058, 2008.

⁴⁶ http://www.frenstat.info/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100493&id=1046&p1=1125, 2008.

3.4 Program rozvoje města Frenštát pod Radhoštěm na období 2008 – 2015

Je to významný strategický dokument, který formuluje cíle a priority, naznačuje cesty k jejich dosažení, vytváří koncepční rámec dalšího rozvoje města.

Na realizaci některých investičních záměrů se v nadcházejícím období nabízí možnost čerpat dotační finanční prostředky z fondů Evropské unie. Dotační politika však nemá být postavena na tendenci jejich živelného a neplánovaného využívání. Proto musí být známo, jakou cestou se má jít, jaké záměry a priority mají být prosazovány. Tato snaha nemůže skončit s jedním volebním obdobím, nutně musí pokračovat i v těch následujících.

Podmínkou naplnění rozvoje města, krajiny i regionu, je především zachování všech hodnot, které tato krajina nabízí a které nejdou ničím jiným nahradit. Proto je tak důležité vytrvat v boji o zrušení Dolu Frenštát. Nelze proto nesouhlasit se slovy mluvčího Občanského sdružení Naše Beskydy, který říká: „Jakkoliv se zdá snaha o zabránění zvláště úřadů a bohaté společnosti marná již na svém počátku, má to smysl. Neboť nebyť aktivity „bezejmenných“ občanů, na Dole Frenštát by se už kola dva roky intenzivně točila.“

Protože tento strategický program by měl být živým dokumentem i v dalších letech, je předpokládáno také zapojení veřejnosti do jeho kontroly i realizace. Bude tak docházet k lepšímu propojení a spolupráci občanů a představitelů města při projednávání rozvoje, realizaci aktivit i řešení problémů.

V následujícím textu bude přestavena konkrétní struktura Programu rozvoje města Frenštát pod Radhoštěm 2008-2015 v podobě jednotlivých kapitol.

3.4.1 Úvod

Program rozvoje města (PRM) vytváří širší koncepční rámec vývoje města. Program rozvoje města svým dlouhodobým přístupem by měl přispívat k zachování kontinuity rozvoje města bez ohledu na to, jaké bude politické složení na radnici.

Hlavní část cílů rozvoje města by měla být realizována do roku 2013, v období, kdy bude EU poskytovat finanční prostředky podporující rozvoj obcí v ČR. Konkrétní aktivity pak budou zaměřeny na postupné naplňování tohoto Programu.

3.4.2 Tvorba Programu rozvoje města

1. Účel a hlavní cíl PRM

- a) Hlavním cílem PRM je poskytnout zastupitelstvu města účinný nástroj pro řízení rozvoje města.
- b) Zajišťuje vysokou míru transparentnosti při řízení rozvoje území. Pro zachování principu transparentnosti musí nové zastupitelstvo města vždy zdůvodnit, proč se od PRM, jakožto nástroje řízení rozvoje odklání.
- c) Je nástrojem, který pomáhá při dotačním řízení prokázat, že předkládaný projekt je součástí širšího plánu a nejedná se pouze o nahodilou činnost. Projekt tak získává velkou konkurenční výhodu.

2. Samosprávné orgány města

- a) Rozhodnou o schválení Programu rozvoje města na období let 2008-2015.
- b) PRM bude vypracován jako samostatný dokument.
- c) PRM bude vypracován vlastními silami.

3. Účastníci tvorby PRM

- a) Vedení města.
- b) Členové Rady města a Zastupitelstva města.
- c) Zástupci komisí Rady města a výborů Zastupitelstva města.
- d) Zástupci odborů Městského úřadu a organizačních složek města.
- e) Občané.

4. Podklady pro zpracování PRM

- a) Strategická vize města - vyhodnocení koncepčních záměrů a plnění krátkodobých a dlouhodobých úkolů, kterou Zastupitelstvo města Frenštát pod Radhoštěm vzalo na vědomí dne 9. 6. 2005 usnesení 155/22 písm. f).
- b) Rozbor programů politických stran a občanských sdružení zastoupených v zastupitelstvu města pro volební období 2006 – 2010.
- c) Dotazníkové šetření - analýza informací, získaných z dotazníků vyplněných občany v květnu 2007.

- d) Specifika města - místní tradice, současné a budoucí potřeby, zájmy i případné hrozby ohrožující spokojený a harmonický život nás i našich potomků v našem městě a regionu.

5. Propagace PRM

- a) Znění PRM bude zveřejněno na www stránkách města.
- b) Krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé cíle navazující na PRM budou zveřejňovány postupně na www stránkách města a vyhodnocovány.
- c) Informace o postupu realizace, případných aktualizací a dosažených výsledcích budou pravidelně zveřejňovány na www stránkách města, v místním tisku a v kabelové televizi.

3.4.3 Poslání města

Město Frenštát pod Radhoštěm je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů.

Město Frenštát pod Radhoštěm pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání také veřejný zájem.

Město svou existencí a činností naplňuje očekávání svých významných strategických partnerů - orgánů České republiky (státu), Moravskoslezského kraje, obyvatel města, fyzických i právnických osob. Významnými skupinami, které se podílejí na činnosti města, jsou - zvolení zastupitelé, zaměstnanci města, veřejnost.

3.4.4 Politika města

Zastupitelstvo města Frenštát pod Radhoštěm uplatňuje ve své činnosti a působnosti následující politiku:

- a) zajímá se o potřeby a očekávání občanů města
- b) pečuje o životní prostředí a přírodní zdroje
- c) pečuje o historické a kulturní dědictví města, udržuje a předává tradice
- d) efektivně spravuje a zhodnocuje majetek města
- e) jsou nedílnou součástí společnosti, aktivně se zapojují do společenského dění v České republice, usilují o spolupráci s okolními regiony, se zahraničím, vítají všechny dobré návštěvníky a váží si jejich náklonnosti
- f) svou činnost vykonávají transparentně

- g) neustále zlepšují systém vlastní práce, zvyšují vlastní způsobilost a kvalitu poskytovaných služeb pro občany a celé město

3.4.5 Globální cíl, specifické cíle a priority rozvoje města

Dlouhodobý rozvoj města vychází z globálního cíle a vychází ze základních strategických oblastí:

- kvalita života ve městě
- fungování a obraz města
- ekonomika
- obyvatelstvo
- infrastruktura
- životní prostředí

Zastupitelstvo města Frenštát pod Radhoštěm stanovilo pro dosažení stanoveného globálního cíle specifické cíle a priority, které jsou přehledně zpracovány v příloze č. 1.

Hlavním cílem zastupitelstva je vytvořit zdravé a moderní město, které navazuje na osvědčené tradice. Rozpracování specifických cílů jsou zpracovány v příloze č. 2.⁴⁷

⁴⁷ <http://www.mufrenstat.cz/>, Program rozvoje města Frenštát pod Radhoštěm 2008-2015, 2008.

4 Příprava projektu Obnova parku a Úspora energie v Základní škole ve městě Frenštát pod Radhoštěm

Dva vybrané projekty, a to Úspora energie v ZŠ a Obnova parku ve Frenštátě pod Radhoštěm, patří do Operačního programu Životní prostředí (OPŽP). Operační program Životní prostředí je zaměřený na zlepšování kvality životního prostředí, a tím i zdraví obyvatelstva. Přispívá ke zlepšování stavu ovzduší, vody i půdy, řeší problematiku odpadů a průmyslového znečištění, podporuje péči o krajinu a využívání obnovitelných zdrojů energie a budování infrastruktury pro environmentální osvětu.

Operační program Životní prostředí spadá mezi tematické operační programy v cíli Konvergence a z pohledu finančních prostředků je druhým největším českým operačním programem a z fondů EU je pro něj vyčleněno 4,92 mld. EUR, což činí přibližně 18,4 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. Z českých veřejných zdrojů je navíc financování programu navýšeno o dalších 0,87 mld. EUR.

Projekty financované z OPŽP

Operační program Životní prostředí obsahuje 8 prioritních os, které rozdělují operační programy na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpor, případně ještě podoblastí podpor, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Operační program byl schválen Evropskou komisí dne 20. 12. 2007.

OPŽP je financován ze dvou fondů, a to z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a z Fondu soudržnosti (FS).⁴⁸

Globální cíl

Globálním cílem OPŽP je ochrana a zlepšování kvality životního prostředí jako základního principu udržitelného rozvoje se zaměřením na plnění požadavků právních předpisů ES v oblasti životního prostředí. Kvalitní životní prostředí je základem zdraví obyvatel státu a zvyšuje atraktivitu území pro život, práci a investice. Důsledkem investiční atraktivity je zvyšování nejen zaměstnanosti, ale zejména konkurenceschopného udržitelného hospodářského růstu v regionech.

⁴⁸ <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f9317e66-a22a-48e2-8238-f20ae93b4c6d/OP-Zivotni-prostredi> , 2010.

Specifické cíle

Specifické cíle Operačního programu se vztahují na zlepšení situace v následujících oblastech:

1. vodní hospodářství a protipovodňová ochrana
2. zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí
3. využití obnovitelných zdrojů energie a úspory energie
4. odpady a staré ekologické zátěže
5. omezování průmyslového znečištění a snižování environmentální rizika, popř. environmentálních rizik
6. příroda a krajina
7. environmentální vzdělávání, poradenství a osvěta

Prioritní osy Operačního programu Životní prostředí

1. Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní.
2. Zlepšování kvality ovzduší a omezování emisí.
3. Udržitelné využívání zdrojů energie.
4. Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží.
5. Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik.
6. Zlepšování stavu přírody a krajiny.
7. Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu.
8. Technická pomoc.⁴⁹

Další část bakalářské práce je zaměřena na dvě prioritní osy OPŽP, kam spadají dva vybrané projekty města Frenštátu pod Radhoštěm, a to na:

⁴⁹ <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/384/5884/detail/implementacni-dokument/>, 2009.

4.1. Prioritní osa 3 – Udržitelné využívání zdrojů energie

Žádosti o podporu v rámci Prioritní osy 3 byly přijímány od 1. února 2010 do 31. března 2010. Maximální celková dotace z prostředků EU na schválené projekty byla vyhlášena ve výši 3 mld. Kč. Příjem žádostí o podporu byl ukončen dosažením, u písemně došlých žádostí, objemu požadované dotace z prostředků EU ve výši 4,5 mld. Kč.

Výše podpory:

- dotace do výše 90 % z celkových způsobilých veřejných výdajů projektu
- minimální způsobilé výdaje na projekt jsou stanoveny ve výši 0,5 milionu korun

Žádosti o podporu (kritéria přijatelnosti, způsobilé výdaje) musí být v souladu s Programovým dokumentem OPŽP, Implementačním dokumentem OPŽP a výzvou pro podávání žádostí. Podmínky pro podávání žádostí jsou uvedeny v aktuálním znění Směrnice MŽP pro předkládání žádosti a o poskytování finančních prostředků pro projekty z OPŽP.

Oblast podpory:

3.2 Realizace úspor energie a využití odpadního tepla u nepodnikatelské sféry, podoblast

3.2.1. Realizace úspor energie.

V rámci podoblasti podpory bude možno podporovat projekty zaměřené na snižování spotřeby energie zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov (zateplení obvodových plášťů a střešních konstrukcí, výměna či rekonstrukce otvorových výplní).

Omezení v rámci výzvy

Podpořeny mohou být pouze žádosti na projekty, které dosáhnou hranice minimálně 50 bodů v součtu bodového hodnocení technické kvality a ekologické relevance dle hodnot uvedených ve výběrových (hodnotících) kritériích.⁵⁰

⁵⁰ http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/20/6263-xvi_vyzva_opzp__22_12_2009.pdf, 2009.

4.1.1 Základní specifikace projektu

Žádost o dotaci pro projekt Úspora energie v Základní škole ve městě Frenštát pod Radhoštěm

Dne 22. 12. 2009 byla vyhlášena XVI. výzva pro podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí. Tato výzva byla určena pro projekty na zateplování veřejných budov, bez nutnosti vytápění pomocí obnovitelných zdrojů energie. Město Frenštát pod Radhoštěm urychleně reagovalo na tuto výzvu, protože v předešlých výzvách bylo podmínkou vytápění veřejných budov pouze pomocí obnovitelných zdrojů energie. Žádosti byly přijímány od 1. února 2010 a tohoto dne byla také tato žádost o dotaci pro projekt Úspora energie v ZŠ ve Frenštátě pod Radhoštěm podána.

Tabulka č. 4.1

Identifikace operačního programu a výzvy

Prioritní osa	3 – Udržitelné využívání zdrojů energie
Primární oblast podpory	3.2 – Realizace úspor energie a využití odpadního tepla (u nepodnikatelské sféry)
Podoblast podpory	3.2.1. Realizace úspor energie

Zdroj: Zpracováno na základě materiálů města Frenštát pod Radhoštěm.

Tabulka č. 4.2

Žadatel projektu

Název subjektu	Město Frenštát pod Radhoštěm
Typ subjektu	Veřejný
IČ	00297852
DIČ	CZ00297852

Zdroj: Zpracováno na základě materiálů města Frenštát pod Radhoštěm.

Obsah projektu

Předkládaný projekt je zaměřen na snižování energetické náročnosti občanské vybavenosti města Frenštát pod Radhoštěm.

Obsahem projektu bude provedení takových opatření, které sníží tepelné ztráty, sníží energetickou náročnost budovy a současně i ekonomickou náročnost provozu s ohledem na dopady na životní prostředí.

Cíle projektu

Cílem předkládaného projektu je snížit energetickou náročnost budovy ZŠ. Se snížením energetické náročnosti úzce souvisí i snížení ekonomické náročnosti na provoz budovy, a snížení objemu vypouštěného znečištění.

Důsledkem uvedených opatření je hlavně snížení provozních nákladů a pozitivní dopad na životní prostředí. Tím projekt přispěje k naplnění globálního cíle oblasti podpory 3.2 OPŽP, kterým je prosazování úspor energie u nepodnikatelské sféry.

Tabulka č. 4.3

Harmonogram projektu

Přípravná fáze projektu	prosinec 2009 – leden 2010
Předpokládané datum zahájení zadávacího řízení	červenec 2010
Předpokládané datum zahájení realizace projektu	září 2010
Předpokládané datum ukončení realizace projektu	srpen 2011
Předpokládané datum zahájení provozu	září 2011

Zdroj: Zpracováno na základě materiálů města Frenštát pod Radhoštěm.

Vliv na rovné příležitosti

Projekt je z hlediska rovných příležitostí neutrální. Projekt nemá negativní vliv na rovné příležitosti. Výstup projektu, tzn. zlepšené tepelně-izolační vlastnosti budovy školy, budou moci využívat všechny děti a žáci, učitelé a další osoby, bez jakéhokoliv omezení či zvýhodnění pro určitou skupinu a za stejných podmínek. Rovné příležitosti budou nastaveny i ve výběru dodavatele, bude se postupovat podle zákona o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb.

Vliv na udržitelný rozvoj a životní prostředí

Projekt má pozitivní dopad na životní prostředí, který je dán jeho zaměřením. Díky komplexnímu zateplení objektu budovy dojde k výraznému snížení energetické náročnosti jejího provozu a sníží se rovněž objem vypouštěného znečištění do ovzduší.

Zrealizovaný projekt bude mít také pozitivní dopad v šíření povědomí o realizaci úspor, a to díky povinné publicitě.

Při samotné realizaci projektu bude postupováno dle platných právních předpisů a norem, a to zejména pokud jde o prach, hluchnost a nakládání s odpady. Tyto požadavky budou rovněž součástí zadávací dokumentace na dodávku stavebních prací.

Předpokládané celkové náklady projektu se očekávají ve výši cca 17 000 000 Kč včetně DPH.⁵¹

Požadované přílohy - dle Přílohy 1 směrnice MŽP č. 12/2009

Potřebné přílohy slouží k žádosti o dotaci a spolu s elektronickým formulářem se odešle na Státní fond životního prostředí.

Přílohy požadované technickou sekcí

1. Seznam všech příloh - vygenerovaný z informačního systému Bene-Fill.
2. Doklad, ze kterého je patrná právní subjektivita žadatele – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
3. Doklad o stanovení statutárního zástupce žadatele, který potvrzuje podpisem žádost o poskytnutí podpory – výpis z usnesení ustavujícího zastupitelstva.
4. Doklad, kterým je určena osoba pověřená jednáním se Státním fondem životního prostředí (SFŽP) ČR - plná moc v souladu s § 31 občanského zákoníku (nebo v souladu s jiným relevantním právním předpisem) pro pracovníka pověřeného jednáním se Státním fondem životního prostředí ČR (doporučuje se, aby osoba pověřená jednáním se SFŽP ČR byla u obcí členem zastupitelstva).
5. Prohlášení žadatele, zda je či není plátcem DPH - pokud je žadatel plátcem avšak nemůže na předmět podpory uplatňovat odpočet DPH, doloží toto čestným prohlášením včetně zdůvodnění.
6. Posouzení vlivů na životní prostředí – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.

⁵¹ Interní materiály.

7. Stanovisko orgánů ochrany přírody - nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
8. Finanční analýza - nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
9. Stanovisko místně příslušného krajského úřadu z hlediska potřeb životního prostředí – v tomto stanovisku uvede krajský úřad v místě převažující realizace projektu zejména následující informace:
 - název projektu, prioritní osa a oblast podpory, pro kterou je stanovisko vydáno
 - zda je navrhované opatření v souladu se schválenou, autorizovanou nebo připravovanou koncepcí kraje v dané oblasti životního prostředí
 - svůj názor k poskytnutí podpory v rámci OPŽP na základě širších územních vztahů z hlediska životního prostředí v rámci kraje a časového horizontu naléhavosti požadovaného opatření a ekologického významu opatření
 - zda je navrhované opatření v souladu s energetickou koncepcí (státní, územní – pokud je zpracována)
 - celkové stanovisko, zda je projekt doporučen k podpoře
 - posouzení, zda záměr může mít významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (Natura 2000)
 - stanovisko, zda navrhované opatření bude vyžadovat provedení hodnocení podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění
10. Podklady pro stanovení přípustné výše veřejné podpory – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
11. Smlouva o smlouvě budoucí nebo kupní smlouva – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
12. Ocenění pozemku odborně způsobilou osobou dle zákona č. 151/1997 Sb. – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
13. Ocenění nemovitosti odborně způsobilou osobou dle zákona č. 151/1997 Sb. – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
14. Doklad způsobu zajištění provozu investice – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.

15. Stanovisko České inspekce životního prostředí (ČIŽP) – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
16. Projektová dokumentace pro územní rozhodnutí případně vyšší stupeň projektové dokumentace včetně položkového rozpočtu - v takovém stupni přípravy, která umožní posouzení opatření a posouzení možnosti poskytnutí podpory na jeho realizaci, průběžnou a závěrečnou kontrolu z věcného, ekonomického a ekologického hlediska. Struktura a členění rozpočtu budou odpovídat běžnému položkovému rozpočtu, tzn. členění na stavební objekty a provozní soubory dle textové části projektové dokumentace. V rámci těchto objektů bude dále členěn na položky, které mohou být agregované, avšak pouze do té míry, aby bylo možno posoudit základní technické parametry stavby (např. u energetických systémů: výkon zdroje, délka a materiál potrubí, počet přípojek a předávacích stanic, úpravy povrchů apod.; u zateplování: plocha, tloušťka a materiál tepelné izolace, plocha oken a dveří apod.). Předložený rozpočet musí být stvrzen zpracovatelem rozpočtu a ověřen žadatelem. Budou-li součástí žádosti o podporu kromě nákladů na vlastní investici i náklady na projektovou přípravu (např. náklady na projektovou dokumentaci, energetický audit apod.) nebo náklady na dozor v průběhu výstavby, předloží žadatel o podporu kumulativní propočet veškerých nákladů. Tento propočet musí být stvrzen zpracovatelem a ověřen žadatelem.
17. Územní rozhodnutí (popř. územní souhlas) v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb. - v případě stavebních investic, na stavbu v celém rozsahu s potvrzením nabytí právní moci, popřípadě stanovisko příslušného stavebního úřadu, že je stavba v souladu s územně-plánovací dokumentací a nepodléhá územnímu řízení, dále stavební povolení (pokud bylo vydáno).
18. Aktuální výpis z katastru nemovitostí (ne starší jak tři měsíce) - z evidence nemovitostí a snímek katastrální mapy. V případě podoblasti 3.2.1 (zateplování budov) musí být žadatel vlastníkem (pro tento účel se za vlastníka považuje i subjekt, který předmět podpory podle zákona spravuje - například příspěvkové organizace).
19. Energetický audit – je požadován u všech energetických projektů. Musí být zpracován na základě zákona 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášek 213/2001 Sb. a 425/2004 Sb., kterými se vydávají podrobnosti náležitostí energetického auditu. Navržené opatření, na které je žádáno o poskytnutí podpory, musí být v souladu s doporučenou variantou vyplývající z energetického auditu. Energetický audit nesmí být v době předložení k žádosti starší než 2 roky.

20. Energetický štítek obálky budovy včetně Protokolu k energetickému štítku obálky budovy dle normy ČSN 730540-2:2007 (pouze u realizací zateplení a pořízení lokálních zdrojů) – pro původní stav i pro stav po realizaci navrženého opatření.
21. Doklad o způsobu zajištění paliva – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
22. Čestné prohlášení žadatele, že má dostatečnou administrativní a provozní kapacitu pro splnění povinností týkajících se poskytnutí finančních prostředků.
23. Prohlášení o zateplování plochách.
24. Kumulativní rozpočet.
25. Čestné prohlášení o kofinancování s výpisem z účtu.⁵²

Přílohy požadované ekonomickou sekcí – dle Přílohy č. 4 Směrnice MŽP č.12/2009

1. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územního samosprávného celku k 31. 12. 2008.
2. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územního samosprávného celku k 30. 11. 2009.
3. Rozvaha k 31. 12. 2008.
4. Rozvaha k 30. 11. 2009.
5. Rozpočtový výhled.⁵³

Zhodnocení přínosu projektu Úspora energie v Základní škole ve městě Frenštát pod Radhoštěm

Poskytnutí finančních prostředků ze strukturálních fondů EU je pro město Frenštát pod Radhoštěm velmi významnou finanční pomocí, bez které by se tento projekt nezačal plánovat, a bez které by nebyl ve fázi podání žádosti.

Projekt Úspora energie v ZŠ byl realizován z důvodu vysokého úniku tepla z objektu a je tedy zaměřen na provedení takových opatření, které sníží tyto tepelné ztráty a energetickou náročnost vytápění budovy. Díky tomu se i sníží ekonomická náročnost provozu s ohledem na dopady na životní prostředí, protože se sníží objem vypouštěného znečištění do ovzduší. Těmito vlastnostmi projekt přispěje k naplnění globálního cíle oblasti podpory 3.2 Operačního programu Životní prostředí, kterým je prosazování úspor energie u nepodnikatelské sféry. Zrealizovaný

⁵² <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/392/5756/detail/smernice-c-12-2009---priloha-1/>, 2009.

⁵³ <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/392/5759/detail/smernice-c-12-2009---priloha-4---ekonomicke-doklady/>, 2009.

projekt bude mít také pozitivní dopad v šíření povědomí o realizaci úspor, a to díky povinné publicitě.

Doporučení

V případě úspěšného schválení žádosti o dotaci na projekt Úspora energie v ZŠ, by mělo město Frenštát pod Radhoštěm dodržet časový a finanční rámec projektového záměru. Město Frenštát pod Radhoštěm by také mělo usilovat o získání dalších dotací na úsporu energií i pro jiné budovy, patřící městu Frenštát pod Radhoštěm. Tím by se snížila energetická náročnost vytápění těchto budov, čímž by město ušetřilo své finanční prostředky.

4.2 Prioritní osa 6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny

Podpora z OPŽP poskytovaná v rámci prioritní osy 6 bude realizována ve všech regionech cíle Konvergence, tj. na celém území České republiky kromě území hlavního města Prahy. Globálním cílem prioritní osy 6 pro období 2007 – 2013 je zastavení poklesu biodiverzity a zvýšení ekologické stability krajiny. Celkové finanční prostředky pro prioritní osu 6 - Zlepšování stavu přírody a krajiny činí 599,424 mil. EUR. Výše podpory - dotace do výše 90 % z celkových způsobilých výdajů projektu. V rámci prioritní osy 6 je zaměřeno na následující oblast podpory:⁵⁴

Oblast podpory 6.5 – Podpora regenerace urbanizované krajiny

Tato oblast podpory je zaměřena na udržitelný rozvoj sídel prostřednictvím zachování a zvyšování počtu a rozlohy segmentů přírodního charakteru v zastavěných územích, zakládání zelených prstenců kolem sídel, výsadby vegetace na místě dříve odstraněných malých a ekonomicky těžko využitelných brownfields, bývalých vojenských cvičišťových prostorů a odstraňování nebo zajišťování nevyužívaných staveb a dalších objektů ve zvláště chráněných územích a územích řazených do soustavy Natura 2000.

Cílem je podporovat vznik a obnovu přírodě blízké zeleně v sídelním prostředí, která umožní existenci ostrůvků relativně nenarušené přírody v sídlech jako protiváhy umělého sídelního prostředí s převážně dekorační či izolační zelení, a tudíž vítaného rekreačního prostoru s významnou osvětovou a výchovnou funkcí, zejména pro mládež a děti školního a předškolního věku. Realizace této oblasti podpory je součástí naplňování cílů stanovených

⁵⁴ http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/19/5874-text_xiv_vyzvy.pdf, 2009.

ve Státní politice životního prostředí 2004 – 2010, Státním programu ochrany přírody a krajiny ČR, Strategii ochrany biologické rozmanitosti České republiky a Strategii udržitelného rozvoje České republiky.

Globálním cílem je obnova a regenerace urbanizované krajiny.

Specifickým cílem je zvýšení počtu, rozlohy a přírodní kvality segmentů přírodního charakteru v zastavěných územích a odstranění nevyužívaných staveb a dalších zátěží z chráněných území.

Peněžní prostředky jsou poskytovány z ERDF a pro oblast 6.5 Podpora regenerace urbanizované krajiny činí 86,916 mil. EUR.⁵⁵

4.2.1 Základní specifikace projektu

Ministerstvo životního prostředí České republiky vyhlásilo prostřednictvím Státního fondu životního prostředí České republiky XIV. výzvu pro podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Žádosti o podporu v rámci Prioritní osy 6 byly přijímány od 2. listopadu 2009 do 5. ledna 2010. Žádosti o podporu musely být v souladu s Programovým dokumentem OPŽP, Implementačním dokumentem OPŽP a výzvou pro podávání žádostí. Podmínky pro podávání žádostí jsou uvedeny v aktuálním znění Směrnice MŽP pro předkládání žádosti a o poskytování finančních prostředků pro projekty z OPŽP.

Tabulka č. 4.4

Identifikace operačního programu a výzvy

Prioritní osa	6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny
Oblast podpory	Oblast podpory 6.5 – Podpora regenerace urbanizované krajiny

Zdroj: Zpracováno na základě materiálů města Frenštát pod Radhoštěm.

⁵⁵ <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/384/5884/detail/implementacni-dokument/>, 2009.

Tabulka č. 4.5

Žadatel projektu

Název subjektu	Město Frenštát pod Radhoštěm
Typ subjektu	Veřejný
IČ	00297852
DIČ	CZ00297852

Zdroj: Zpracováno na základě materiálů města Frenštát pod Radhoštěm.

Již v říjnu roku 2008 byly vypracovány 3 varianty návrhu Studie sadových úprav parku ve městě Frenštát pod Radhoštěm.

Stručná charakteristika jednotlivých variant:

- **varianta č. 1 – Parková plocha**

Zpevněná plocha, která v sobě spojuje shromažďovací prostor a zároveň odpočinkovou plochu s lavičkami.

- **varianta č. 2 – Dětské hřiště**

Vhodné umístění herní plochy s odpovídajícím vybavením pro jednotlivé věkové kategorie dětí.

- **varianta č. 3 – Parková plocha s malým hřištěm**

Spojuje jak parkovou plochu, tak i dětské hřiště.

Rada města v září 2009 schválila vypracování projektové dokumentace pro variantu č. 3, ale bez dětského hřiště (v rámci výzvy OPŽP jsou výdaje na výstavbu dětského hřiště nezpůsobilé). V říjnu 2009 byla vypracována projektová dokumentace.

Předpokládané celkové náklady projektu se očekávají ve výši cca 2 000 000 Kč včetně DPH.

V říjnu 2009 byla vyhlášena XIV. výzva OPŽP. V rámci XIV. výzvy Operačního programu Životní prostředí nebyly způsobilé výdaje žádné zpevněné plochy, ani v případě použití voděpropustného materiálu (tak, jak tomu bylo u výzvy předešlé v rámci Prioritní osy 6). Takže rozdělení celkových nákladů na projekt bylo: cca 60 % tvoří výdaje způsobilé (obnova zeleně parku), z nichž bude v případě schválení poskytnuta dotace a cca 40 % tvoří výdaje nezpůsobilé (mobiliář, chodníky, trvalky). Zastupitelstvo města v prosinci 2009 nepodpořilo

podání žádosti o dotaci pro projekt Obnova parku z důvodu předpokládané vysoké finanční spoluúčasti města.⁵⁶

Požadované přílohy – dle Přílohy 1 Směrnice MŽP č. 12/2009

Potřebné přílohy slouží k žádosti o dotaci a spolu s elektronickým formulářem se odešle na Státní fond životního prostředí.

1. Doklad, ze kterého je patrná právní subjektivita žadatele – nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
2. Doklad o stanovení statutárního zástupce žadatele, který potvrzuje podpisem žádost o poskytnutí podpory – výpis usnesení ustanovujícího zastupitelstva.
3. Doklad, kterým je určena osoba pověřená jednáním se SFŽP ČR – plná moc v souladu s § 31 občanského zákoníku (nebo v souladu s jiným relevantním právním předpisem) pro pracovníka pověřeného jednáním se SFŽP ČR (doporučuje se, aby osoba pověřená jednáním se SFŽP ČR byla u obcí členem zastupitelstva).
4. Prohlášení žadatele, zda je či není plátcem DPH - pokud je žadatel plátcem, avšak nemůže na předmět podpory uplatňovat odpočet DPH, doloží toto čestným prohlášením včetně zdůvodnění.
5. Aktuální výpis z katastru nemovitostí - z evidence nemovitostí a snímek katastrální mapy. Aktuální výpis lze nahradit výpisem z internetové aplikace www.cuzk.cz. Pro projekty o celkových výdajích do 2 mil Kč bez DPH není nutné doložení výpisu ani katastrální mapy, postačí písemné prohlášení vlastníka o vlastnictví předmětných pozemků, ve kterém vlastník vyjádří souhlas s realizací opatření na jeho pozemku a zajištěním udržitelnosti po dobu nejméně 10 let.
6. Finanční analýza (provozní ztráta) - nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
7. Projektová dokumentace pro stavební povolení nebo prováděcí dokumentace včetně položkového rozpočtu v takovém stupni přípravy, která umožní posouzení opatření a posouzení možnosti poskytnutí podpory na jeho realizaci, průběžnou a závěrečnou kontrolu z věcného, ekonomického a ekologického hlediska. Součástí projektové dokumentace bude zakres situace do katastrální mapy vypracovaný zpracovatelem

⁵⁶ Interní materiály.

projektové dokumentace. Pro opatření realizovaná v rámci oblasti podpory 6.5 je požadována prováděcí dokumentace, která bude v minimálním rozsahu obsahovat:

- průvodní zprávu
- inventarizace dřevin v textové podobě
- podrobný situační výkres stávajícího stavu včetně inventarizace dřevin v měřítku 1 : 200 až 1 : 2 000 (pokud se jedná o regeneraci stávajících vegetačních prvků)
- podrobný situační výkres navrhovaného řešení v měřítku 1 : 200 až 1 : 2 000
- podrobný popis výsadby (slovní charakteristika výsadby nebo osazovací plán v měřítku 1 : 50 až 1 : 200) konstrukční výkresy případných technických prvků (cesty, drobné konstrukce)
- výkaz výměr a položkový rozpočet

Součástí dokumentace pro opatření realizovaná v rámci oblasti podpory 6.5 v památkově chráněných nebo historických parcích, zahradách nebo krajinných areálech musí být doklady, které dokládají historii, historickou kompozici a historickou druhovou skladbu objektu. Budou-li součástí žádosti o podporu kromě nákladů na vlastní investici i náklady na projektovou přípravu (např. náklady na projektovou dokumentaci) nebo náklady na dozor v průběhu výstavby, předloží žadatel o podporu kumulativní propočet veškerých nákladů. Tento propočet musí být stvrzen zpracovatelem a ověřen žadatelem.

8. Stanovisko místně příslušného krajského úřadu z hlediska potřeb životního prostředí – v tomto stanovisku uvede krajský úřad v místě převažující realizace projektu zejména následující informace:

- název projektu, prioritní osa a oblast podpory, pro kterou je stanovisko vydáváno
- zda není navrhované opatření v rozporu se schválenou, aktualizovanou nebo připravovanou koncepcí kraje v dané oblasti ŽP
- svůj názor k poskytnutí podpory v rámci OPŽP z hlediska životního prostředí v rámci kraje a časového horizontu naléhavosti požadovaného opatření a ekologického významu opatření
- celkové stanovisko, zda je projekt doporučen k podpoře

9. Vyjádření věcně a místně příslušného orgánu státní správy, že opatření nepodléhá vydání územního rozhodnutí či stavebního povolení.
10. Stanovisko orgánu státní správy (obecní úřad obce s rozšířenou působností), které dokládá soulad opatření s územně plánovací dokumentací pro opatření v oblasti podpory 6.5, které nepodléhá vydání územního rozhodnutí ani stavebního povolení.
11. Stanovisko správy národního parku v případě, že opatření bude realizováno na území národního parku nebo jeho ochranného pásma nebo na území Chráněná krajinná oblast Šumava - nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
12. Odborný posudek zpracovaný věcně příslušnou sekcí ministerstva životního prostředí pokud projekt předkládá Agentura ochrany přírody krajiny ČR - nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
13. Prohlášení žadatele, že předmětem žádosti není kompenzační nebo nápravné opatření nebo opatření náhradní uložené rozhodnutím orgánu státní správy (kompenzačním opatřením není rozhodnutí orgánu státní správy, které bylo vydáno v souvislosti s přípravou projektu – např. náhradních výsadeb uložených za kácení dřevin v rámci jednoho projektu).
14. Smlouva o smlouvě budoucí nebo kupní smlouva - v případě nákupu nemovitosti nebo pozemku - nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
15. Ocenění pozemku odborně způsobilou osobou dle zákona č. 151/1997 Sb. - v případě, že je uplatněna podpora na nákup pozemku - nerelevantní pro město Frenštát pod Radhoštěm.
16. Čestné prohlášení žadatele, že má dostatečnou administrativní a provozní kapacitu pro splnění povinností týkajících se poskytnutí finančních prostředků.
17. Ekonomické doklady - dle Přílohy 4 Směrnice MŽP č. 12/2009.⁵⁷

Přílohy požadované ekonomickou sekcí

1. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí za minulé účetní období (poslední uzavřený rok).
2. Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí za poslední účetní období (aktuální výkaz).

⁵⁷ <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/392/5756/detail/smernice-c-12-2009---priloha-1/, 2009.>

3. Rozvaha – bilance organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k předchozímu účetnímu období (poslední uzavřený rok).
4. Rozvaha – bilance organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací k aktuálnímu účetnímu období (aktuální výkaz).
5. Schválený rozpočet, popř. rozpočtový výhled na období realizace projektu.
6. Zajištění zdrojů žadatele, nutno doložit:
 - čestné prohlášení o zajištění vlastních zdrojů + informace o zdrojích, ze kterých bude projekt financován, popř. doložit výpis z účtu, vyznačit plánovaný projekt v rozpočtu či v rozpočtovém výhledu, apod.
 - komentář k zajištění vratných, popř. nevratných zdrojů
 - + doložení relevantních dokladů, např. předběžného příslibu bankovního úvěru, popřípadě prohlášení banky o ochotě jednat o poskytnutí bankovního úvěru, nebo doložení jiného zdroje financování (např. potvrzení o předpokládaném financování z krajského či jiného rozpočtu nebo od jiného subjektu)
7. Předběžný návrh na zajištění půjčky.
8. Čestné prohlášení žadatele, že mu nebyl na daný projekt přidělen jiný finanční příspěvek z ostatních operačních programů.⁵⁸

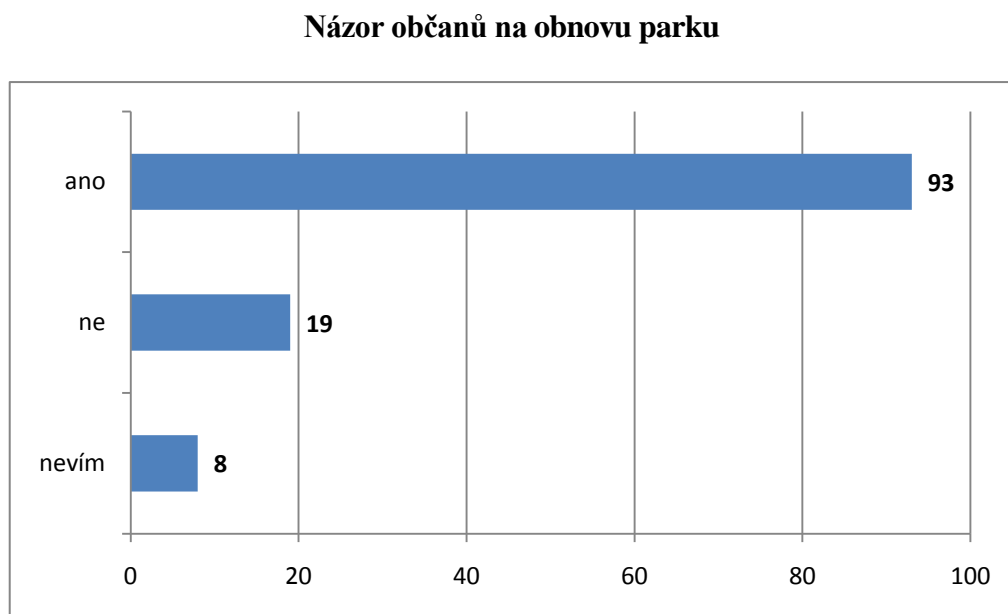
18. Seznam všech příloh – vygenerovaný z informačního systému Bene-Fill.⁵⁹

Názor občanů na obnovu parku

Na základě dotazování byl proveden průzkum, zda občané města Frenštát pod Radhoštěm mají zájem o realizaci obnovy parku ve městě Frenštát pod Radhoštěm. Tato otázka byla směřována ke 120 lidem. Tento statistický výzkum může být přínosem při rozhodování Zastupitelstva města Frenštátu pod Radhoštěm o dalším postupu v tomto projektu.

⁵⁸ <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/392/5759/detail/smernice-c-12-2009---priloha-4---ekonomicke-doklady/>, 2009.

⁵⁹ <http://www.opzp.cz/ke-stazeni/392/5756/detail/smernice-c-12-2009---priloha-1/>, 2009.

Graf č. 4.1

Zdroj: Vlastní zpracování, 2010.

S obnovou parku souhlasí 93 občanů, ne vyslovilo 19 občanů a 8 občanů města Frenštátu pod Radhoštěm neví.

Zhodnocení projektu Obnova parku

V rámci XIV. výzvy Operačního programu Životní prostředí nebyly způsobilými výdaji žádné zpevněné plochy, ani v případě použití voděpropustného materiálu, tak, jak tomu bylo u výzvy předešlé. Celkové náklady byly tvořeny z 60 % způsobilými výdaji, z nichž měla být v případě schválení poskytnuta dotace. A dále cca 40 % tvořily výdaje nezpůsobilé.

Zastupitelstvo města v prosinci 2009 nepodpořilo podání žádosti o dotaci pro projekt Obnova parku z důvodu předpokládané vysoké finanční spoluúčasti města.

Jak vyplynulo z průzkumu, tento projekt byl občany velmi vítán, a to zejména starší generací, neboť míst k setkávání a trávení jejich volného času není ve městě dostačující. Park přímo navazuje na nový, již upravený aquapark, čímž by se vytvořil celistvý komplex k aktivnímu trávení volného času, určený pro všechny věkové kategorie a do budoucna by se zde mohlo být vybudováno dětské hřiště. Kulturní a estetický přínos projektu Obnova parku je významný jak pro město samotné, tak i pro občany a návštěvníky města Frenštát pod Radhoštěm.

Doporučení

Odpovědní pracovníci Městského úřadu města Frenštát pod Radhoštěm by měli sledovat vyhlašování nových výzev na projekt Obnova parku, zaměřený na zkulturnění a estetizaci města, přizpůsobit podmínkám výzvy a znovu jej podat. A protože byl tento projekt na základě uvedeného průzkumu občany hodnocen kladně, mělo by město Frenštát pod Radhoštěm zvážit větší finanční spoluúčast a vyčlenit ze svého rozpočtu peněžní prostředky na spolufinancování realizace tohoto projektu.

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývá problematikou spolufinancování projektů ze strukturálních fondů EU obcím nejen v teoretické rovině, ale konkrétně na příkladu poskytování dotací na projekty města Frenštát pod Radhoštěm. Problematice strukturálních fondů je věnována druhá kapitola a konkrétním případům poskytování peněžních prostředků ze strukturálních fondů EU je věnována kapitola čtvrtá. Na těchto dvou vybraných projektech je demonstrován proces plánování, tvorby, administrativního zpracování a schvalovacího řízení Zastupitelstvem města Frenštát pod Radhoštěm, z čehož jeden nebyl zastupitelstvem města schválen k dalšímu zpracování, a tím k jeho realizaci, druhý je ve fázi podání žádosti o dotaci městem Frenštát pod Radhoštěm.

Pro město Frenštát pod Radhoštěm je poskytnutí finančních prostředků ze strukturálních fondů velmi významnou finanční pomocí, bez které by město Frenštát pod Radhoštěm projekty vůbec neplánovalo.

Projekt Úspora energie v ZŠ byl navržen k realizaci z důvodu vysokého úniku tepla z objektu a je zaměřen na snižování energetické náročnosti. Obsahem projektu je provedení takových opatření, které sníží tepelné ztráty, energetickou náročnost vytápění budovy a současně i ekonomickou náročnost provozu s ohledem na dopady na životní prostředí a sníží se tak rovněž objem vypouštěného znečištění do ovzduší. Tím projekt přispěje k naplnění globálního cíle oblasti podpory 3.2 Operačního programu Životní prostředí, kterým je prosazování úspor energie u nepodnikatelské sféry. Zrealizovaný projekt bude mít také pozitivní dopad v šíření povědomí o realizaci úspor, a to díky povinné publicitě.

Projekt Obnova parku, i když byl tázanými občany města Frenštát pod Radhoštěm v provedeném dotazování kladně hodnocen a byla vyjádřena podpora pro jeho realizaci, neboť by se výrazně přispělo k estetizaci města, nebyl schválen zastupitelstvem města k podání žádosti o dotaci z důvodu vysokého procenta nezpůsobilých výdajů. Tím by pro město vznikly další neplánované výdaje, které nebyly zahrnuty v rozpočtu města pro tento projekt.

Z uvedených příkladů v této bakalářské práci vyplývá, že ke konečné realizaci projektu dochází až po důkladném zvážení a prozkoumání všech podmínek přijatelnosti. Od projektu, který by znamenal další neplánované výdaje, se upouští. V případě projektu Obnova parku bylo shledáno, na základě podmínek stanovených ve výzvě, příliš mnoho nezpůsobilých výdajů, což by pro město Frenštát pod Radhoštěm znamenalo další neplánované výdaje z rozpočtu, a proto zastupitelstvo rozhodlo, že tento projekt nebude realizován, a že dá přednost projektu, který

nebude zatížen již dalšími výdaji. Z toho vyplývá, že město Frenštát pod Radhoštěm preferuje investovat své volné peněžní prostředky do takového projektu, který je v co největší míře dotován prostředky ze strukturálních fondů.

Seznam použité literatury

Knihy

1. BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
2. MAREK, D., KANTOR, T. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
3. NOVOTNÁ, M. *Regionální politika EU*. Studijní opora pro distanční vzdělávání. Ostrava: EkF VŠB-TU, 2007. 206 s. ISBN 978-80-248-1413-1.
4. SKOKAN, K. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. 1. vyd. Ostrava: Repronis, 2003. 114 s. ISBN 80-7329-023-5.
5. STEJSKAL, J., KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
6. WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J. a kol. *Regionální rozvoj (Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, a.s. 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Elektronické publikace

7. Frenštát pod Radhoštěm. *Program rozvoje města*. [online]. 2008. [cit. 2010-03-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.mufrenstat.cz/>>.
8. Operační program Životní prostředí. *Implementační dokument*. [online]. 2009. [cit. 2010-03-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.opzp.cz/ke-stazeni/384/5884/detail/implementacni-dokument/>>.
9. Operační program Životní prostředí. *Směrnice č. 12/2009 – Příloha 1*. [online]. 2009. [cit. 2010-03-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.opzp.cz/ke-stazeni/392/5756/detail/smernice-c-12-2009---priloha-1/>>.

10. Operační program Životní prostředí. *Směrnice č. 12/2009 - Příloha 4 - Ekonomické doklady*. [online]. 2009. [cit. 2010-03-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.opzp.cz/ke-stazeni/392/5759/detail/smernice-c-12-2009---priloha-4---ekonomicke-doklady/>>.
11. Operační program Životní prostředí. *XIV. výzva Ministerstva životního prostředí ČR*. [online]. 2009. [cit. 2010-03-05]. Dostupný z WWW: <http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/19/5874-text_xiv_vyzvy.pdf>.
12. Operační program Životní prostředí. *XVI. výzva - dotace pro zateplení veřejných budov*. [online]. 2009. [cit. 2010-03-05]. Dostupný z WWW: <http://www.opzp.cz/soubor-ke-stazeni/20/6263-xvi_vyzva_opzp__22_12_2009.pdf>.

WWW stránky

13. *Frenštát pod Radhoštěm* [online]. Historie města. 2008. [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW:<http://www.frenstat.info/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100493&id=1008&p1=1057>.
14. *Frenštát pod Radhoštěm* [online]. Symboly města. 2008. [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW:<http://www.frenstat.info/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100493&id=1007&p1=1058>.
15. *Frenštát pod Radhoštěm* [online]. Základní informace. 2008. [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: <http://www.frenstat.info/vismo/dokumenty2.asp?id_org=100493&id=1046&p1=1125>.
16. *Operační program Životní prostředí* [online]. XVI. výzva – dotace pro zateplení veřejných budov. 2009. [cit. 2010-03-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.opzp.cz/clanek/547/1131/xvi-vyzva---dotace-pro-zatepleni-verejnych-budov/>>.
17. *Portál Frenštát pod Radhoštěm* [online]. Frenštát pod Radhoštěm – základní informace o městě. 2010. [cit. 2010-03-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.portalfrenstatpodradhostem.cz/>>.

18. *Strukturální fondy EU* [online]. Integrovaný operační program. 2010. [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/ae5865d4-be4a-403d-9461-7ee797397a20/Integrovaný-operacní-program>>.
19. *Strukturální fondy EU* [online]. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. 2010. [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d26c8d6a-821b-45df-9c9c-29a8a55f7e1e/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>>.
20. *Strukturální fondy EU* [online]. Operační program doprava. 2010. [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/b942baff-6b60-4771-8e51-55e093e4605f/OP-Doprava>>.
21. *Strukturální fondy EU* [online]. Regionální operační programy. 2010. [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/810a501c-e85f-4e99-92f3-d1824296f1d4/Regionalni-operacni-programy>>.
22. *Strukturální fondy EU* [online]. Operační program Výzkum a vývoj pro inovace. 2010. [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/977e2e36-937e-4432-afe7-165afd87e676/OP-Vyzkum-a-vyvoj-pro-inovace>>.
23. *Strukturální fondy EU* [online]. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost. 2010. [cit. 2010-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/bcccc738-7fb0-4742-9b90-b75ce4b28b2e/OP-Vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>>.
24. *Strukturální fondy EU* [online]. Operační program Životní prostředí. 2010. [cit. 2010-03-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f9317e66-a22a-48e2-8238-f20ae93b4c6d/OP-Zivotni-prostredi>>.

Interní materiály:

25. Projektová dokumentace pro projektové záměry Obnova parku a Úspora energie v ZŠ, Frenštát pod Radhoštěm, 2010.

Seznam zkratek

ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSN	Česká státní norma
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPH	Daň z přidané hodnoty
EBRD	The European Bank for Reconstruction and Development Evropská banka pro obnovu a rozvoj
EIB	The European Investment Bank Evropská investiční banka
EIF	The European Investment Fund Evropský investiční fond
EHS	Evropské hospodářské společenství
ERDF	The European Regional Development Fund Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	The European Social Fund Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EUR	Euro
HDP	Hrubý domácí produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
IČ	Identifikační číslo
IOP	Integrovaný operační program
JASPERS	Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech
JEREMIE	Joint European in Resources for Micro to Medium Enterprises Společné evropské zdroje pro mikropodniky a střední podniky

JESSICA	Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NUTS	La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques Nomenklatura územních statistických jednotek
OPŽP	Operační program Životní prostředí
PRM	Program rozvoje města
ROP	Regionální operační program
SFŽP	Státní fond životního prostředí
ZŠ	Základní škola
ŽP	Životní prostředí

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ve Valašském Meziříčí dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

.....

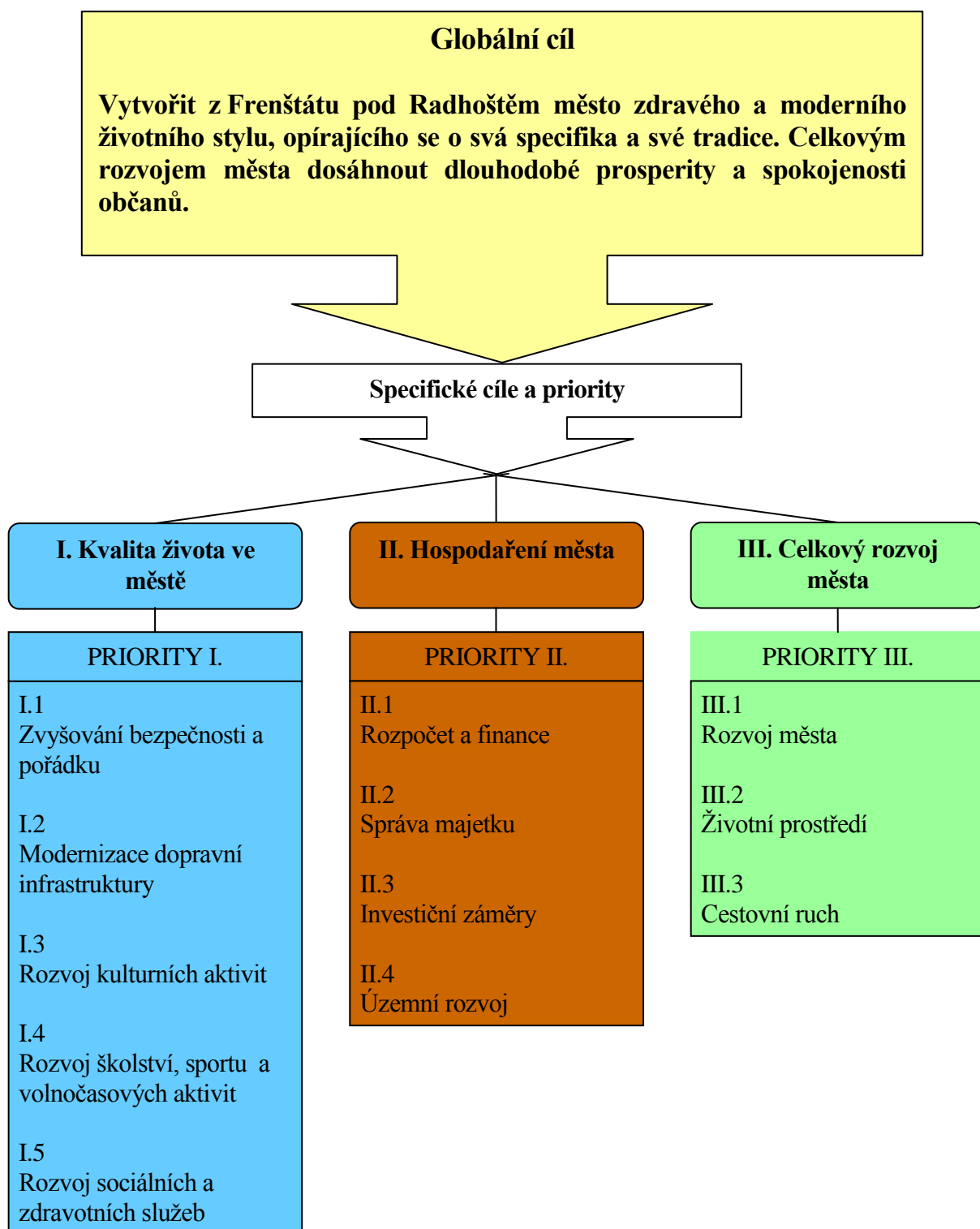
Seznam příloh

Příloha č. 1: Globální cíl

Příloha č. 2: I. Kvalita života ve městě

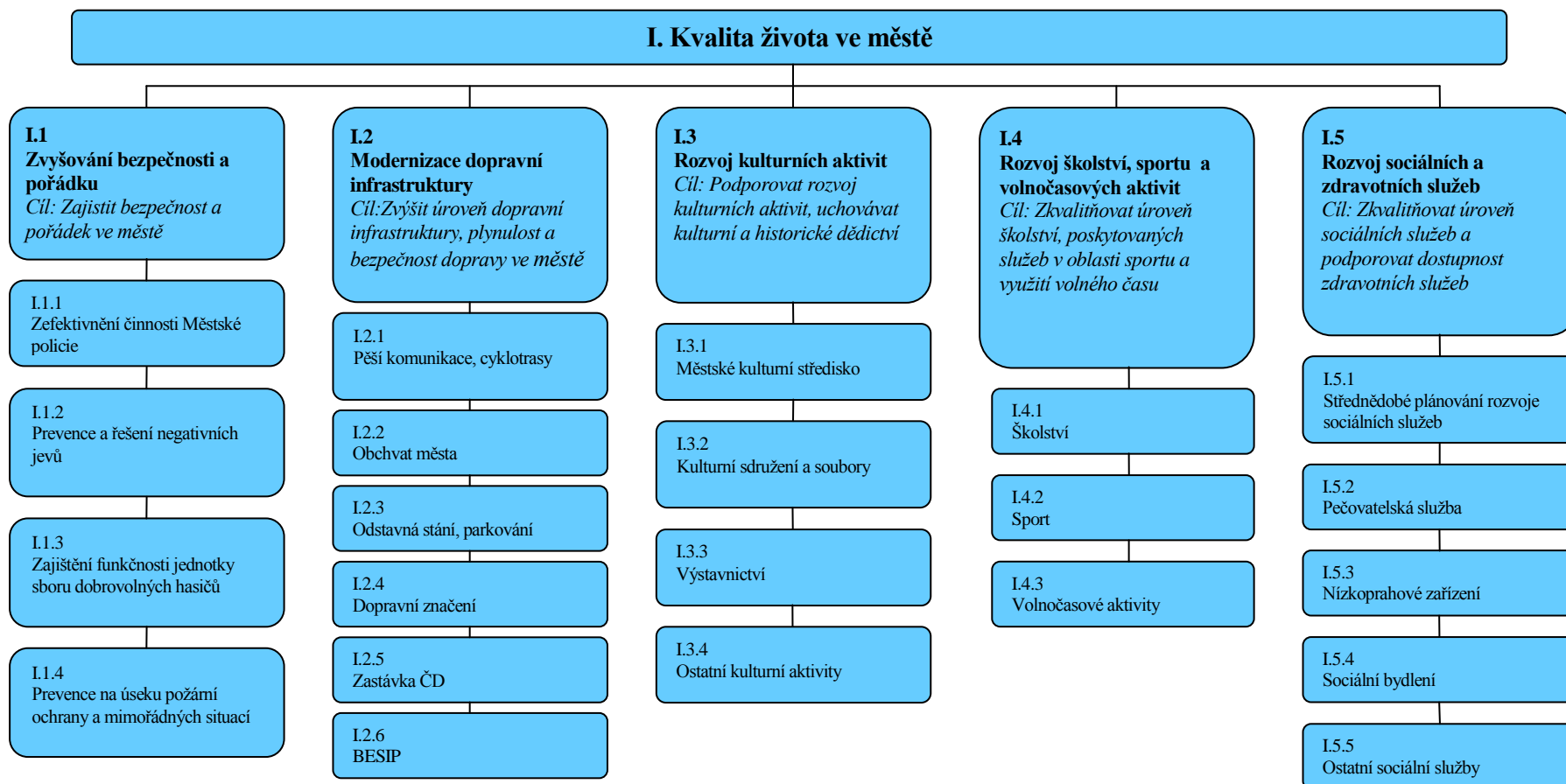
Příloha č. 3: II. Hospodaření města a III. Celkový rozvoj města

Globální cíl

Příloha č. 2

I. Kvalita života ve městě

Zdroj: Frenštát pod Radhoštěm. Program rozvoje města Frenštát pod Radhoštěm 2008 – 2015, s. 6.

II. Hospodaření města a III. Celkový rozvoj města

